

4775

ΚΩΔΕΞ ΙΕΡΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΩΝ

ΤΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ

ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΕΙΣΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΣΙ

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΓΑΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΑΝΘΙΜΟΥ

ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας

Ἐν ἔτει σωτηρίας αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἧ.

Κατὰ μῆνα Ἰούνιον.

ΑΝΘΙΜΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

Ταῖς ἀπανταχοῦ Εὐσεβέσι καὶ Ὁρθοδόξοις
Χριστιανοῖς ἐν Κυρίῳ χαίρειν.

† ΤΗΝ ἄρτι κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ γενομένην ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν περὶ τῶν ἁγιωτάτων Μητροπόλεων καὶ Ἀρχιεπισκοπῶν καὶ Ἐπισκοπῶν, τῶν τὸ νεοπαγῆς καὶ Ὁρθόδοξον Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος νῦν ἀπαρτιζουσῶν, πᾶσιν ἤδη τοῖς τῶν ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης Ἐκκλησιῶν Μακαριωτάτοις καὶ Πανισρωτάτοις Προέδροις, καὶ ταῖς ἁγιωτάταις Συνόδοις γράμμασιν Ἐκκλησιαστικοῖς καὶ Συνοδικοῖς ἐπισήμως διαδεδηλώκαμεν, ὅτι αἰτήσῃ τοῦ ἐν Ἑλλάδι Ἱεροῦ Κλήρου, τῆς τε εὐσεβοῦς Κυβερνήσεως, καὶ παντὸς τοῦ ἐκεῖσε Ὁρθοδόξου λαοῦ, Σύνοδον Ἱερὰν καὶ μεγάλην ἐν τῇ Βασιλευούσῃ ταύτῃ τῶν πόλεων συγκροτήσαντες μετὰ τῶν παρεπιδημούντων Παναγιωτάτων Πατριαρχῶν καὶ προκατόχων ἡμῶν, τοῦ τε Μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων, κοινῇ ψήφῳ καὶ ὁμοφώνῳ γνάμῃ τὰς εἰρημέναις Μητροπόλεις, Ἀρχιεπισκοπᾶς, καὶ Ἐπισκοπᾶς, διατελούσας τέως ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κυριαρχίαν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικοῦ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμένου θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς τῆς αὐτῆ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

ἀπολύσαντες λοιπὸν ἐξαρτήσεως αὐτοκέφαλον ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀνηγορεύσαμεν, ἐγκαταστήσαντες ἐν αὐτῇ καθάπαξ τῇ δυνάμει τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος Σύνοδον Ἱερὰν, ὡς ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, διοικοῦσαν τὰ τῆς Ἐκκλησίας πράγματα κατὰ τοὺς Θεοὺς Κανόνας, τὰς τε Ἱερὰς Παραδόσεις, καὶ τὰ ἀρχαῖα ἔθνη τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τε τὴν εὐσεβῆ καὶ φιλόθεον ἀξίωσιν παντὸς τοῦ ἐκείσε Ὀρθοδόξου Πληρώματος, καὶ τὸ παράδειγμα καὶ ἄλλων Ὀρθοδόξων λαῶν.

Ἡ μὲν οὖν περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας οἰκονομία αὕτη, νεύσει πάντως γενομένη Θεοῦ, τοῦ ἀνωθεν τὰ ἡμέτερα πανσόφως ἐπισκοποῦντος καὶ διεξάγοντος, δικαία τε κατὰ πάντα καὶ εὐλογος, καὶ σύμμορφος ὅλως τοῖς ἀνέκαθεν νομισμένοις τε καὶ παραδεδομένοις ἡμῖν, καὶ πῆ ἐκάστοτε παραδειγματικῆ καὶ κανονιστικῆ πράξει τῆς Ἐκκλησίας, ἐφ' οἷς καὶ δοξολογίαι παρὰ πάσης εὐγνώμονος ψυχῆς πρὸς Θεὸν ἀνεπέμφθησαν, καὶ Πνευματικὴ εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίασις ἐν ταῖς τῶν εὐσεβοφρόνων καρδίαις διακέχεται, καὶ ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ εὐχαριστίας ῥήματα ταῖς Ἐκκλησίαις τοῦ Χριστοῦ φιλαδέλφως ἀντικατηλλάχθησαν. Ἴνα δὲ τὰ περὶ τούτου Συνοδικῶς γινόμενα καὶ πᾶσιν ἀπλῶς τοῖς εὐσεβέσι καὶ Ὀρθοδόξοις Χριστιανοῖς, τοῖς χάριτι Χριστοῦ γνησίοις μέλεσι τοῦ μεγάλου τῆς Ἐκκλησίας σώματος, γνώριμά τε ἦ καὶ κατάδηλα, καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ σῶμα ἑαυτοῦ καταδεξάμενος ὀνομάσαι τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τοὺς καθ' ἓνα ἡμῶν ἀλλήλων ἀποδείξας μέλη, παρὰ τε πάντων κοινῇ καὶ παρ' ἐνὸς ἐκάστου ἰδίᾳ δοξάζηται· οὖν

τε καὶ ἐς αἶε, ἐφ' οἷς περὶ ἡμῶν ἀνωθεν πρὸς τὰς ἐκάστοτε χρείας οἰκονομεῖ, ἐγνωμεν αὖθις προνοία Ἐκκλησιαστικῆ, καὶ γνώμη τῶν περὶ ἡμᾶς ἁγίων Ἀρχιερέων δημοσιεῦσαι διὰ τοῦ τύπου ταῦτα δὴ τὰ ἀνα χεῖρας Πρακτικὰ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Συνόδου, τῆς ἐπὶ τούτου περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐφ' ἡμῶν καὶ ὑφ' ἡμῶν συγκροτηθείσης, τὰ τε ἐπίσημα γράμματα, τὰ περὶ τούτου ἐμφανισθέντα ἡμῖν, καὶ δὴ καὶ αὐτὸν τὸν Ἱερώτατον Συνοδικὸν Τόμον, ἐξ ὧν ἀπάντων τρανῶς τε καὶ ἀριδῆλως πιστωθήσεται ἅπαν τὸ Χριστεπώνυμον πλῆρωμα τῆς ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τίσιν ὅροις ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγία καὶ μεγάλη Σύνοδος τὴν ἐν Ἑλλάδι Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν αὐτοκέφαλον ἀνηγόρευσε, καὶ Σύνοδον ἐν αὐτῇ κατέστησεν Ἱερὰν, διοικοῦσαν ἐλευθέρως τε καὶ ἀκωλύτως ὡς ἀνωτάτην ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, καὶ ταύτην ὡς ἀδελφὴν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀναγνωρίζει τε καὶ ἀσπάζεται, καὶ ταῖς ἄλλαις Ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις ἐπισυνίστησιν· ἐκ γὰρ τῆς τῶν ὄρων τούτων ἀκριβοῦς εἰς τὸ διηγεῖς τηρήσεως, ἡμεῖς τε εὐαπολόγητοι ἐσόμεθα πρὸς Θεὸν, τὸν τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν ἡμῖν ἐπιστρέψαντα, ἢ τε ἐπὶ τοῖς ὅροις τούτοις ἐγκαταστάσα, καὶ ἐπὶ τούτων ἰσχυρῶς ἐστηρίχθαι δυναμένη Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀτάραχόν τε καὶ ἰσχύουσαν τὴν πρὸς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν Πνευματικὴν κοινωνίαν τε καὶ ὁμόνοιαν ἑαυτῇ διαφυλάξῃ, συμπεριέπουσα μετὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, κατὰ τὴν ἀπρακίτητον Ἀπο

στολικήν ἐντολήν. Ἐχετε τοίνυν τὰ Πρακτικὰ ταῦτα, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περισπούδαστα, πλήρη καὶ ἀπαράλλακτα, καθάπερ ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ ἐπίτηδες τηρικαῦτα γεινομένου ἐνυπογράφου καὶ ἐνοφραγίστου Ἱεροῦ Κώδικος, τοῦ εἰς διηνεκὴ καὶ μόνιμον ἔνδειξιν ἀποτεθειμένου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ Σκευοφυλακίῳ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ δότε δόξαν τῷ θαυμαστῷ Θεῷ τῶν Πατέρων ἡμῶν, τῷ κηδομένῳ τῆς ἀγίας αὐτοῦ Ἐκκλησίας, τῷ τὰ δεστώτα πανσόφως συνάπτοντι, καὶ τὴν ἐν Πνεύματι ἐνότητα καὶ εἰρήνην ἄνωθεν ἐπιβραβεύοντι τοῖς φοβουμένοις αὐτόν καὶ πιστεύουσιν ἀδιστακτως ἐπ' ἐλπίδι τῆς ἀποκειμένης ἡμῖν δόξης καὶ μακαριότητος, ἧς καὶ τυχοίμεν ἅπαντες ἐν αὐτῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ἐν μηνὶ Μαίῳ, ἀωνά.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

ΤΟΙ

ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΙΕΡΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ.

« Στύλον καὶ ἐδραίωμα τῆς ἀληθείας » τὴν Ἐκκλησίαν πῆξασθαι φιλοτιμησάμενος ὁ οὐράνιος αὐτῆς δομῆτωρ καὶ πάνσοφος ἀρχιτέκτων Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, θεμέλιον αὐτὸς ἑαυτὸν ἐγκρηπιδῶσαι αὐτῇ οὐκ ἀπηξίωσεν, ἵνα τὸν αἰεὶ χρόνον ἐπὶ τῆς πέτρας τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως ἐρηρυσμένη, διαϊωνίζῃ ὀρθοδομοῦσα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Ἐνθεν τοι καὶ θεμέλιον ἄλλον οὐ δυνάμεθα θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, ὁ δὲ αὐτὸ τοῦτο μεθ' ἡμῶν ἔσσειαι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος φιλανθρώπως ἐπαγγειλάμενος. Ἀλλὰ δὴ καὶ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς αὐτοῦ μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους τῆ ἑαυτοῦ χάριτι, καὶ τῇ δυνάμει τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ τῆς ἀληθείας Πνεύματος, οὗ ἐξέχεεν ἐπ' αὐτοὺς πλουσίως, κατ' ἄφατον οἰκονομίαν ἑαυτῷ προσθεμελιώσας, οἷον δευτέρους μετὰ τὸν πρῶτον καὶ μόνον θεμελίους τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπέστρωσε, συναρμολογήσας ἑαυτῷ ὡς λίθῳ ἀχρογωνιαίῳ, οἷς ἐπικοδομηθέντες καὶ οἱ τούτων μαθηταὶ καὶ διάδοχοι, καὶ τῆς αὐτῆς χάριτος γνήσιοι κληρονόμοι, καὶ οἰκονόμοι Θεόσοφοι, οἱ θεϊότατοι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες τε καὶ Διδάσκαλοι, οἳ τινες στυλοὶ ἀκλόνητοι, καὶ κίονες ἀρραγεῖς καὶ ἀκαθαίρετοι πύργοι, τὸ μέγα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ὑπερείδουσιν

οικοδόμημα, «Τὴν τοὺς Θεμελίους ἔχουσιν πό-
-αλιν τοῦ ζῶντος Θεοῦ,» αὐξουσιν αἱ ταῖς τῶν
ἐπιγιγνομένων διαδοχαῖς μέχρις ἡμῶν, καὶ τῆς μεθ' ἡμᾶς
ἕως αἰῶνος «Εἰς Ναὸν ἅγιον τῷ Κυρίῳ,» ἐν ᾧ
καὶ ἡμεῖς διὰ τῆς ἐνότητος τῆς μιᾶς πίστεως καὶ τῆς
κοινωνίας τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Πνεύματος ἀπέρω ἐλέει τοῦ
ἀγαπήσαντος ἡμᾶς Θεοῦ συνηρμολογησθαι οὐχ ὅπως
πιστεύομεν, ἀλλὰ καὶ σπουδάζομεν.

Τὸ μὲν οὖν κεφάλαιον τῆς ἡμετέρας πίστεως αὐτὸς ἐ-
-στιν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ διὰ στόματος τοῦ ἀγαπητοῦ
αὐτοῦ υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐκ τῆς
ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας ἐπ' ἐσχάτων τῶν
χρόνων ἐνανθρωπήσαντος προεξενηχθεὶς, καὶ διδάξας
ἡμᾶς διὰ δογμάτων καὶ ἐντολῶν, ὅσα τε χρὴ πιστεύειν,
ὅπως τε πολιτεύεσθαι δεῖ τοὺς ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἀ-
-ναγεγραμμένους, καὶ τῶν μακαρίων ἐλπίδων οὐκ ἀστο-
-χῆσοντάς, ἃ δὴ πάντα παραδεδώκασιν ἡμῖν, οἱ ἀπ' ἀρ-
-χῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται τοῦ Λόγου γενόμενοι, εἴτε
ἀπὸ ζώσης φωνῆς διὰ τῆς ἱεράς παραδόσεως, εἴτε καὶ
γραφῆ, διὰ τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν Εὐαγγελίων, ἐν οἷς τὰ
κατὰ τὸν Θεάνθρωπον ἡμῶν Κύριον ἀνιστόρησαν. Οὐ
μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ ὅσα ὁ Θεοπέσιος τῶν Θεοκλήρων Ἀ-
-ποστόλων χορὸς, καὶ οἱ κατὰ καιροὺς ἐν διαφόροις οἰ-
-κουμενικαῖς καὶ τοπικαῖς Συνόδοις συναθροισθέντες θεῖοι
καὶ ἱεροὶ Πατέρες ἐκ τῶν ἀνεξαντλήτων τοῦ ἐνοικοῦν-
-τος Πνεύματος Θησαυρῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξηνηγόησαν,
ἔδρους τε, δι' ὧν τὰ τῆς εὐσεβείας διετράνωσαν δόγμα-
-τα, καὶ κανόνας, δι' ὧν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν
Θεοπρεπῶς διεββύθησαν, ταῦτα ὡς Θεοῦ φωνᾶς ἀντι-
-κρυς στέργομεν, καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ ἴσα ταῖς Ἀγίαις

Γραφαῖς δένασθαι πεπιστεύκαμεν, αὐτοῖς τοῖς δεσπο-
-τικοῖς ἐπόμενοι ῥήμασιν. «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ
ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ.» τὸ γὰρ
αὐτὸ τῆς ἀληθείας Πνεῦμα διὰ πάντων λαλήσαν ἐπι-
-γινώσκομεν, καθάπου καὶ οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι συ-
-νοδικῶς ἡμῖν ἀπεφήναντο γράψαντες, «Ἐδοξε τῷ
Ἀγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν.»

Ταῦτα μὲν οὖν τὰ παρά τε τῶν Ἀποστολικῶν καὶ
τῶν εἰς ἔπειτα κατὰ καιροὺς συγκροτηθεισῶν οἰκου-
-μενικῶν καὶ τοπικῶν ἁγίων Συνόδων θεθετισμένα τε
καὶ καθωρισμένα, ὅσα τε ἐν αὐταῖς ἐπράχθη καὶ ἐβρέθη,
καὶ τοὺς χρόνους καθ' οὓς, καὶ τὰς αἰτίας δι' ἃς, καὶ
τοὺς ἀνδρας ὑφ' ὧν καὶ μεθ' ὧν συγκεκρότηται, ἐν ἱε-
-ροῖς ἅπαντα τεύχεσιν ἀναγραφέντα τε καὶ ἀνιστορηθέν-
-τα, ὡς πάντιμα καὶ πανόλβια κειμήλια τῆς φεικώου
τοῦ Πνεύματος ἐπιπνοίας καὶ χάριτος τῇ Καθολικῇ καὶ
Ὁρθοδόξῳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ ἔς γε καὶ νῦν ἀπο-
-τεθσαύριται, καὶ διαμένει στάθμη μὲν καὶ κανὼν ἀ-
-κριβείας τοῖς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομεῖν προαι-
-ρουμένοις, πῖναξ δὲ καὶ στηλογραφία τοῖς τὴν Ἐκκλη-
-σιαστικὴν ἐμπεπιστευμένοις οἰκονομίαν καὶ διακόσμησιν,
τύπος δὲ καὶ ὑπογραμμὸς τοῖς ἐπιγιγνομένοις αὐτῶν
διαδόχοις, ὅσοι τοῖς ἐκείνων ἔχγου βαινῖν τε καὶ στοι-
-χεῖν ἀπαρεγκλίτως ἐθέλουσιν, ὀπηνίκα ποτ' ἂν τῇ Ἐκ-
-κλησίᾳ δεήσειεν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον συγκροτηθῆ-
-ναι περὶ ἧς τινσοῦν δογματικῆς, ἢ κανονικῆς ὑποθέσεως.

Ἐπεὶ δὲ καὶ καθ' ἡμᾶς, εὐδοκία τοῦ παναγάθου Θεοῦ
καὶ Πατρὸς, ἐλέω δὲ καὶ χάριτι τοῦ Μονογενοῦς αὐτοῦ
Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, καὶ συνεργείᾳ τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐ-

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ.

ΠΡΑΞΙΣ Α΄.

ΕΝ έτει από Χριστοῦ Σωτῆρος χιλιοστῶ ὀκτακοσιοστῶ πεντηκοστῶ, μηνὸς Ἰουνίου δεκάτῃ ἕκτῃ, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Ἀνθίμου Δ΄. τοῦ Βυζαντίου, συνεκροτήθη ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἐν τῷ μεγάλῳ Συνοδικῷ τοῦ Πατριαρχείου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίᾳς, ὅπως διασχεψαμένη ἀποφασίσῃ περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Προϊσταμένου τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Ἀνθίμου, καὶ συμπαραστατούντων τοῦ τε Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπό-

λεως Κυρίου Κωνσταντίου τοῦ ἀπὸ Σιναίου, καὶ τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Κωνσταντίου τοῦ Β΄, καὶ τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Γρηγορίου, καὶ τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Γερμανοῦ, καὶ τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Ἀνθίμου τοῦ ἀπὸ Ἐφέσου, καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κυρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τοῦ Καισαρείας Παΐσιου, τοῦ Ἐφέσου Ἀνθίμου, τοῦ Ἡρακλείας Παναρέτου, τοῦ Νικομηδείας Διονυσίου, τοῦ Χαλκηδόνος Ἱεροθέου, τοῦ Δέρκων Νεοφύτου, τοῦ Προέδρου Διδυμοτείχου Μελετίου, τοῦ Νεοκαισαρείας Λεοντίου, τοῦ Κρήτης Χρυσάνθου, τοῦ Βιζύης Γρηγορίου, τοῦ Σαῶζουαγαθουπόλεως Προκοπίου, καὶ τῶν Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Διδασκάλων τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, τοῦ πρώην Μεσημβρίας Σαμουὴλ, καὶ τοῦ Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνου Τυπάλδου· προκειμένων τῶν ἱερῶν καὶ ἀχράντων Εὐαγγελίων, καὶ τῶν ἁγίων καὶ πανσέπτων Εἰκόνων τῆς Παναγίας Τριάδος καὶ τῆς Θεομήτορος, λαμπάδων τε ἀνημμένων, ἐψάλλη ἱερὰ Δοξολογία μετὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Εἶθ' οὕτως ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κύριος Ἀνθίμος Δ΄. ὁ Βυζάντιος ἐναρχόμενος ἔλεξε τάδε.

«Ἴδου δὴ τί καλὸν, ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ «κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό.» Εὐκαιρον καί μοι προαναφωνῆσαι μετὰ τοῦ Προφητάνακτος σήμερον, Ἱερώτατοι ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀδελφοί καὶ συλλειτουργ-

γοί χαίρω σφόδρα καὶ ἀγάλλομαι, καὶ συγκινοῦμαι τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν καρδίαν κατανύσσομαι, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης καὶ εὐλαβείας, καὶ δόξαν ἀναπέμπω τῷ τῶν ἀπάντων Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν, τῷ συγκαλέσαντι ἡμᾶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπάδειν ἐπείγομαι «Σήμερον ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἡμᾶς συνήγαγε.» Συνήγαγεν ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς καταρτισμὸν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ τῶν Ὀρθοδόξων πληρώματος. Σηνήγαγεν ἡμᾶς ἵνα τὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐνότητα, ἥτις ὡς δόγμα πίστεως παρὰ τῶν ἀνέκαθεν εὐσεβεῖν προαιρουμένων, καὶ τῆ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐπωνυμία σεμνυνομένων πρεσβεύεται καὶ ὁμολογεῖται, ταύτην ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης συμφῶως τοῖς ἱεροῖς ὄροις τε καὶ κανόσι τῶν ἁγίων Συνόδων, καὶ τῶν θεσπεσιῶν ἡμῶν Πατέρων κατὰ τὸ ἀρὰρὸς περισφίξαντες, καὶ τὰ τῶν Ἐκκλησιῶν δίκαια τῆ τρυτάνῃ τοῦ Πνεύματος, ἣ θέμις ἐστὶ συνεπισταθμίσαντες ἀλώθητόν τε καὶ ἀκαινοτόμητον τὸν Ἐκκλησιαστικὸν διάκοσμον ἑαυτοῖς τε διαφυλάξωμεν, καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς παραδῶμεν ἀκέραιον, καθάπερ ὀφειλομεν, ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην, ἐκ Πατέρων εἰς ἡμᾶς μέχρι συντελείας αἰῶνων διήκουσαν. Αἱ γὰρ ἐν τῇ Πατριαρχικῇ περιφερείᾳ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικοῦ Οἰκουμηνικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως διατελοῦσαι ἁγιώταται Μητροπόλεις, Ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ Ἐπισκοπαί, ὅσαι τὸ Θεόσωστον καὶ Θεοστήρικτον τῆς Ἑλλάδος Βασιλεῖον σήμερον ἀπαρτίξουσι, διὰ καιρικὰς περιπετείας τῆς τοιαύτης δε ἀπολειφθεῖσαι ἐνότητος, καὶ

τὴν μετὰ τοῦ οἰκείου κανονικοῦ Προέδρου Ἐκκλησιαστικὴν συνάφειαν δι ὧλων ἑπτακαίδεκα ἐνιαυτῶν διακόψασαι, καὶ ἀπομονωθεῖσαι τοῦ συνόλου τῶν ἄλλων ἁγιωτάτων Θρόνων τῆς Καθολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, αὖθις εὐδοκίᾳ Θεοῦ, εὐσεβεῖ γνώμη, καὶ ζήλῳ, καὶ προαιρέσει τῶν ἐκεῖσε Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, ἀρχόντων τε καὶ ἀρχομένων, ποιμαινόντων τε καὶ ποιμαινομένων τὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος ἐπιζητοῦσιν ἀποκατάστασιν καθὰ διαλαμβάνουσι μὲν τὰ παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλικοῦ ὑπουργείου τῆς Ἑλλάδος τιμιώτατα γράμματα, αὐτίκα πρὸς τὴν ὑμετέραν περὶ τοιαύτην ἀναγνωσθησόμενα, διασκεψόμεθα δὲ ἡμεῖς κατὰ καθήκον πρὸς τοὺς Θεοσδότους τῆς Ἐκκλησίας Θεσμούς, καὶ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ψηφίσωμεν καὶ ἀποφασίσωμεν. Δόξα τοίνυν τῷ παναγάθῳ καὶ φιλοθρώπῳ Θεῷ, τῷ Κυρίῳ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ κηδομένῳ τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας, καὶ διὰ τοῦτο νεύσαντι εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξων τέκνων τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας τὴν ὅλως Χριστιανικὴν καὶ εἰς Θεὸν ὀφειλομένην ταύτην ἐπιθυμίαν καὶ ἔφρουν. Ἡ μὲν οὖν πρόθεσις τῆς παρούσης ὁμηγύρεως τοιαύτη· μέλλοντες δὲ νῦν συζητῆσαι καὶ ἀποφῆνασθαι περὶ τηλικαύτης ἱερᾶς υποθέσεως, Θεὸν ἐπικαλεσάμενοι πρόεδρον γενέσθαι καὶ συμπαραστάτην, καὶ παροχέα καὶ διανοίας καὶ λόγου πρὸς ἀσφαλῆ κατανόησιν τῶν λεκτέων, καὶ ἀκριβῆ ἐρμηνείαν τῶν νενοημένων, χωρῶμεν ἐπὶ τὴν ζήτησιν ἐν φόβῳ Θεοῦ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, ἐν ἀδελφικῇ ὁμοιοῖᾳ, ἐν πνεύματι εἰρήνης, διαλλαγῆς καὶ ἐνότητος.

Ἄλλ' ὦ Αἰώνιε τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς, καὶ Ἀ-

ποστολικῆς Ἐκκλησίας Νυμφίε Χριστέ Ἰησοῦ, ὁ Θεός, ὁ Θεός τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ εἰπὼν ὅτι «Ὁπου εἰσὶ
«δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐ-
«κεῖ εἶμι ἐν μέσῳ αὐτῶν,» πάρεσο καὶ νῦν ἀοράτως
αὐτὸς διὰ τῆς ἐπιπνοίας τοῦ Παναγίου σου καὶ Τελε-
ταρχικοῦ Πνεύματος, καὶ ὁδήγησον ἡμῶν τὰς βουλάς
καὶ τὰς διανοίας πρὸς τὴν σὴν εὐαρέστησιν. Ἐγγισον ἡ-
μῖν, ἔγγισον ὁ πανταχοῦ, καὶ ὡσπερ ποτὲ τοῖς τε θείοις
καὶ ἱεροῖς Ἀποστόλοις σου, καὶ τοῖς τούτων διαδόχοις,
τοῖς θεσπεσίοις ἡμῶν Πατράσι πάντοτε συνῆς, οὕτω καὶ
ἡμῖν τοῖς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ
ἁγίου σου Πνεύματος παρὰ τῆς σῆς φιλανθρωπίας ἐξαι-
τουμένοις, ἔνωσον σαυτὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ Συνόδῳ,
ἵνα πρὸς σὲ ἀτενίζοντες, καὶ τῷ παρὰ σοῦ φωτὶ ὁδηγού-
μενοι, σπουδάσωμεν τηρῆσαι καὶ νῦν, ὡς ἐς δεῦρο τῆ
σῆ χάριτι τετηρήκαμεν, «τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύ-
ματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης,» πρὸς κα-
ταρτισμὸν τῆς ἁγίας σου Ἐκκλησίας, ἣν περιεποιήσω
διὰ τοῦ ἰδίου σου αἵματος, καὶ ἧς αὐτὸς ὑπάρχεις καὶ
Κεφαλὴ, καὶ Θεμέλιος, καὶ Λίθος Ἀκρογωνιαίος, καὶ
Πρῶτος καὶ Ἄκρος, καὶ Αἰώνιος Ἀρχιερεὺς καὶ Ἀρχι-
ποίμην· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας Ἀμήν.

Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν συγκαθιεθείσης τῆς Ἁγίας καὶ
Μεγάλης Συνόδου, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὁ Πα-
ναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Ἀνθι-
μος ἀνέγνω τὸ ἐξῆς ἐπίσημον ἐν μεμβράναις Γράμμα
τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, σεση-

μασμένον τῇ μεγάλῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους σφραγίδι,
ἐξαιτουμένης ἐν ὀνόματι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἑλλάδος Κλή-
ρου τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ἐν Ἑλλάδι
Ἐκκλησίας, καὶ τῆς διοικήσεως αὐτὴν ἱερᾶς Συνόδου.

Γράμμα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἱερὰν Σύνοδον.

Παναγιώτατε καὶ θειότατέ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα Κύριε Κύριε Ἄνθιμε, κατὰ Πνεῦμα ἡμῖν Σεβασμιώτατε Πάτερ, καὶ Πανιερώτατοι Ἀρχιερεῖς οἱ συγχροτοῦντες τὴν περὶ τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα ἱερὰν Σύνοδον, τὸ ὀφειλόμενον ὑμῖν σέβας εὐλαδῶς ἀπονέμομεν.

Ὡς τέκνα γνήσια τῆς ἁγίας Μητρὸς ἡμῶν Καθολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμεῖς οἱ συγχροτοῦντες τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ἀπονέμοντες πάντοτε τῇ ὑμετέρᾳ Παναγιότητι τὸν παρά πάντων τῶν Ὀρθοδόξων ὀφειλόμενον αὐτῇ φόρον εὐλαθείας καὶ σεβασμοῦ, ὡς πρώτῳ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ὀρθοδόξων Ποιμενάρχῃ καὶ Πνευματικῷ Πατρὶ, ἔγνωμεν κατ' εὐδοκίαν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, καὶ κατ' αἴτησιν τῆς παρ' ἡμῖν ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἰδιαιτέρας αὐτῆς πράξεως γενομένην, διακοινῶσαι αὐτῇ τε καὶ τῇ περὶ αὐτὴν ἱερωτάτῃ Συνόδῳ, ὅτι τῇ τε γνώμῃ τοῦ ἔθνους

καὶ τῇ τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ ἔθνους ἐγκρίσει ἐδέησε νομοθετησθαι πρὸς τὴν νόμιμον καὶ τακτικὴν διοίκησιν τῆς παρ' ἡμῖν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ ἡ τὰ πάντα πανσόφως τε καὶ φιλανθρώπως διέπουσα πρόνοια τοῦ Ὑψίστου ἠδόκησε κατὰ τὸ ἄπειρον αὐτοῦ ἔλεος, νὰ ἀνεγείρῃ καὶ τὴν Ἑλλάδα εἰς Βασιλεῖον Κράτος αὐτόνομόν τε καὶ ἀνεξάρτητον, ἔδει πάντως καὶ τὴν ταύτης Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς τοιαύτης ἐπαπολαύειν ἀνεξαρτησίας, ἧς καὶ πάντων τῶν ἄλλων αὐτονόμων καὶ ἀνεξαρτήτων Βασιλείων αἱ Ἐκκλησίαι ἀπολαύουσι. Καὶ ἐθεωρήθη μὲν παρὰ τοῦ ἔθνους αὐτοκέφαλος καὶ ἀνεξάρτητος ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1821 ἔτους, ὑπαγορευθέντος τούτου ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν τότε πολιτικῶν τῆς Ἑλλάδος περιστάσεων καὶ μεταβολῶν, ἀλλ' ἐν τοιοῦτοις καιροῖς ἦν ἀδύνατος ἡ σύστασις Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς κυβερνώσης τὰ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἱερῶν Κανόνων, καὶ ἐπαγρυπνούσης εἰς τὴν τήρησιν τῶν τῆς πίστεως δογμάτων· ἅμα δὲ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἀναβάσα εἰς τὸν Θεόθεν προωρισμένον αὐτῇ Θρόνον τῆς Ἑλλάδος, ἐπιχειρήσασα τὴν τοῦ Βασιλείου διοργανώσιν τε καὶ διακόσμησιν διὰ σοφῶν θεσμοθεσιῶν, ἐπέστησεν εὐθὺς τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς προσοχὴν εἰς τὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατάστασιν, νομίσασα τὴν περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῆς μέριμναν καθήκον τῆς Βασιλείας Του οὐχ ἤττον σπουδαῖον καὶ ἐμβριθές, ἢ τὴν τῶν ἄλλων πραγμάτων τοῦ Βασιλείου διαβρῦθμην. Ἄλλ' εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, ὡς πνευματικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικόν, πρὶν ἢ ἐπιβάλλῃ χεῖρα, ἠδόκησε νὰ ἀκούσῃ καὶ αὐθις τὴν περὶ τούτου γνώμην τοῦ ἐν τῷ Βασιλείῳ ἱεροῦ Κλήρου, καί-

τοι γινώσκουσα καλῶς, ὅτι καὶ τὰ πρότερον παρὰ τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων ψηφισθέντα τῇ γνώμῃ καὶ τῇ συναινέσει τοῦ ἱεροῦ Κλήρου ἐψηφίσθησαν. Καὶ δὴ συγκαλέσασα εἰς τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι διαμένοντας καὶ παρεπιδημοῦντας Ἀρχιερεῖς, ἦτοι τοὺς Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους, ἤκουσεν εὐμενῶς τὴν γνώμην αὐτῶν ἀποφνημαζέων ὁμοφώνως, ὅτι ἡ διὰ Συνόδου διαρκοῦς διοικήσις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, οἷα ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς ὁμοδόξου Ῥωσσίας, νομίζεται καὶ ἀρμοδιωτέρα καὶ συμφερωτέρα καὶ ἐν τῷ θεοσυστάτῳ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ ταύτην τοίνυν τὴν γνωμοδότησιν τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων ἐπισήμως παρὰ τῶν ἰδίων ἐκτεθεῖσαν καὶ κυρωθεῖσαν, κατέστη ἐν Ἑλλάδι δι' ὑψηλοῦ βασιλικοῦ νόμου ἀνωτάτῃ Ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ τοῦ Βασιλείου Κράτους ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος, συγκροτουμένη ἐκ πέντε Ἀρχιερέων, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ ἐξάσκησις τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τῆς αὐτοκεφάλου ἤδη Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἷα καὶ πασῶν τῶν ἄλλων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν οἱ ἀρχηγοὶ ἐξασκοῦσιν· ἐπιβάλλεται δὲ αὐτῇ παρὰ τοῦ νόμου ὡς πρώτιστον καθῆκον καὶ ἀπαραίτητον τὸ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν παρὰ τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας καὶ πασῶν τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρεσβευομένων δογμάτων, ἵνα φυλάττηται ἀπαραχάρακτος ἡ δογματικὴ μετ' αὐτῶν ἐνότης· ἐφ' ᾧ καὶ οἱ ἀναδεχόμενοι τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἀξίαν Ἀρχιερεῖς ὁμολογοῦσιν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ὅτι θέλουσιν διατηρεῖ ταῦτα πάντα ἀ-

νόθευτα καὶ ἀκέραια, κυροῦντες τὴν πράξιν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν ὑπογραφαῖς. Τὴν θεσμοθεσίαν ταύτην τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως παρεδέχθη καὶ ἐπεψήφισεν ἅπαν τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων διὰ τῶν αἰρετῶν αὐτοῦ ἀντιπροσώπων, τῶν ἐν ἔτει 1843 συγκαλεσθέντων εἰς ἐθνικὴν συνέλευσιν ἐν Ἀθήναις τῇ τοῦ Βασιλείου Μητροπόλει· οἵτινες μιᾷ φωνῇ καὶ μιᾷ ψήφῳ ὡς ἀρχὴν τοῦ θεμελιώδους νόμου ἔθεντο τὴν καλὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, διακηρύξαντες πανδῆμως, διὰ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος τὴν σταθερὰν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους εὐσέβειαν, καὶ τὴν ἀδιάσπαστον ἐνότητα τῆς πίστεως, δι' ἧς ἐνοῦται δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, διατηροῦσα ἀπαραλλάκτως τοὺς Ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς Κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς Παράδοσεις. Ἦδη τοίνυν τῶν ἀλλεπαλλήλων δυσχερῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος θεία συνάρσει ἐξομαλυνθέντων, καὶ τοῦ καιροῦ ἐπιτρέψαντος, καθῆκον ἡμῶν ἱερὸν ἠγησάμεθα, εὐδοκίᾳ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, γνώμῃ δὲ καὶ αἰτήσῃ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, ὅπως ἀναγγεῖλωμεν πρὸς τὴν Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ταῦτα, ἀξιοῦντες τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα, ὡς πρῶτον Ποιμενάρχην τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν περὶ αὐτὴν ἱερωτάτην Σύνοδον, ἵνα ἐπιδοκιμάσαντες τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ταύτην θεσμοθεσίαν, καὶ τὴν δι' αὐτῆς συστάσαν ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωρίσαντες, ἀποδέξησθε αὐτὴν ὡς ἐν Χριστῷ ἀ-

δελφὴν, εὐλογοῦντες τὸ ἔργον τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, καὶ διακοινοῦντες ταῦτα καὶ τοῖς λοιποῖς Μακαριωτάτοις Πατριάρχεις, τῷ Ἀντιοχείας, τῷ Ἀλεξανδρείας (α) καὶ Ἱεροσολύμων, ὅπως μετὰ τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ οἱ Μακαριώτατοι οὗτοι Πατριάρχαι γνωρίζωσι τοῦ λοιποῦ, καὶ ἀποδέχωνται ὡς ἀδελφὴν ἐν Χριστῷ ὁμότιμον καὶ ὁμόδοξον τὴν ἱερὰν ἡμῶν Σύνοδον, ἵν' οὕτω διατηρηται ἀλώβητος ἡ τῆς ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἐνότης. Τῇ δὲ ἱερᾷ ταύτῃ Συνόδῳ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἐπίκειται εἰς ἀεὶ καθῆκον ἱερώτατον τὸ ἀπονεμῆν εὐλαβῶς τὰ κατὰ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας πρεσβεία τῆς τιμῆς εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς πρῶτον πάσης τῆς ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ὀρθοδόξων, καὶ μνημονεύειν δὲ πρῶτον τὸν ἐπ' αὐτοῦ καθήμενον ἐν τοῖς ἱεροῖς Διπτύχοις, κατὰ τὴν καθεστῶσαν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας, ἔτι δὲ καὶ πραγμάτων ἐκκλησιαστικῶν συμπεσόντων, ἅτινα δέονται συσχέψεως καὶ συμπράξεως πρὸς κρείττονα οἰκονομίαν καὶ στηριγμὸν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, πρὸς αὐτὸν πρῶτον θέλει ἀναφέρεσθαι. Ἀξιοῦμεν δὲ καὶ πεπεσμέθα ὅτι ἐν τοιούτοις πράγμασι, τὸ Πνευματικὸν ἀφορῶσι τῆς Ἐκκλησίας συμφέρον, θέλει εὐδοκεῖ καὶ ἡ ὑμετέρα Παναγιότης νὰ πράττῃ τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἡμετέραν ἱερὰν Σύνοδον, καὶ αὕτη ποτὲ ἐξαιτησῆται παρ' αὐτῆς γνώμη, ἡ ὁδηγίαν πρὸς ὄφελος τῆς Ἐκκλησίας, οὐκ ἀπαξιώσει ἡ ὑμετέρα Πα-

(α) ΣΗΜ. Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας εἶναι πρότερος τῆ τάξεως τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας.

ναγιότης ἀνακοινοῦν τὰ δέοντα. Οὕτω συνδεδεμένοι αἱ Ἐκκλησίαι τῷ συνδέσμῳ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης, δυνήσονται διὰ τῆς θείας Χάριτος ἀντιστῆναι πρὸς πάντα τὰ ἐναντία, καὶ πᾶσαν προσβολὴν ἀποκρούσονται θαρραλεώτερον καὶ δραστηριώτερον.

Ταῦτα γνωστοποιοῦντες καὶ ἀξιοῦντες ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ἱερᾶς Συνόδου, ἐξαιτούμεθα εὐλαβῶς τὰς πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας καὶ Αὐτῆς καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν ἱερωτάτης Συνόδου καὶ ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ παντός τοῦ Ὀρθοδόξου λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, διατελοῦντες μετ' εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ τοῦ Βασιλείου Καθέδρα τὴν τριακοστὴν τοῦ μηνὸς Μαΐου, ἐν ἔτει Σωτηρίῳ χιλιστῷ ὀκτακοσιοστῷ καὶ πεντηκοστῷ.

Τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος υἱοὶ κατὰ Πνεῦμα προουμότατοι.

Οἱ συγχροτοῦντες τὸ Συμβούλιον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός,

Α. Γ. Κριεζῆς.

Τ. Σ.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικῷ Οἴκῳ καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός,

Ἀναστάσιος Λόντος

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός,
Γ. Νοταρᾶς.

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός,
Ἰω. Στάϊκος.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός,

Ν. Χρυσόγελος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ γράμματος τούτου, ζητήσεως γενομένης, εἰ νομίμως καὶ ἀρμοδίως ὑφ' ὧν ἔδει γέγονεν ἡ αἴτησις, καὶ τοῦ γράμματος αὐθις ἀναγνωσθέντος τε καὶ ἐκμελετηθέντος, πάντες νομίμως καὶ ἀρμοδίως ὡς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἑλλάδος Κλήρου τὴν αἴτησιν γεγονέναι ἐπέισθησαν, διὰ τὸ ἀξιόχρεων τῆς ἐπισήμου διαβεβαιώσεως τῆς εὐσεβοῦς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ᾧ καὶ πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει ψυχῆς ἐπευφήμησαν ἐπὶ τῇ εὐσεβεῖ προαιρέσει καὶ τῷ θεοφιλεῖ καὶ ἀξιαγάστω ζήλω τοῦ τε ἱεροῦ τῆς Ἑλλάδος Κλήρου, καὶ παντὸς τοῦ Χριστεπωνύμου λαοῦ, καὶ τῶν εὐσεβεστάτων Ὑπουργῶν τῆς ἀρτιπαγοῦς Ὁρθοδόξου ταύτης Βασιλείας, οἵτινες ἐπὶ τὸν ἀβραγῆ καὶ ἀκράδαντον τῆς πατροπαραδότου εὐσεβείας θέμεθλον ἀπαρασαλεύτως ἐρηρυσμένοι, ὁψὲ μὲν διὰ τὰς παρεμπεσοῦσας δυσχερεῖς περιπετείας, ἀλλ' ἀξίαν γε πάντως κατέθεντο τὴν σπουδὴν πρὸς τὸ τὴν κανονικὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐνότητα μετὰ πάσης τῆς Καθολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἑαυτοῖς ἀνασώσασθαι, καὶ τὴν πρὸς τὴν Πνευματικὴν αὐτῶν μητέρα καὶ κηδεμόνα, τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ὀφειλομένην εὐλάβειαν καὶ εὐγνωμοσύνην μετὰ πάσης τῆς ἐπιστημότητος ἐπιδείξασθαι.

Ἀνεγνώσθη δὲ προσέτι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Ἀνθίμου καὶ τὸ ἐξῆς ἐγγραφον τῆς ἐν Ἑλλάδι τέως Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ὡς συναποσταλὲν καὶ τοῦτο περιουσίᾳ ζήλου καὶ προθυμίας παρὰ τῆς γαληνοτάτης καὶ εὐσεβεστάτης Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Αριθμ. 17861.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

ΕΝ τῇ σημερινῇ συνεδριάσει σκεφθεῖσα, ὅτι ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς, διὰ τὰς παρεμπесούσας ἀλληπαλλήλους δυσχερεῖς περιστάσεις, δὲν ἐγένετο μέχρι τοῦδε παρὰ τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως ἢ περὶ τῆς συστάσεως αὐτῆς διακοίνωσις εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν· καὶ θεωροῦσα τὴν τοιαύτην διακοίνωσιν ὡς κανονικὴν καὶ ἀναγκαίαν, πρὸς τὴν διατήρησιν τῆς Πνευματικῆς καὶ Δογματικῆς ἐνότητος τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Καθολικῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησίας, ἀποφαίνεται παμφηφεῖ.

Ἴνα, διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου, ἐξαιτήσῃται παρὰ τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κανονικὴν ταύτην διακοίνωσιν. Ἡ ἱερά Σύνοδος, ὡς πιστὸς Διερμηνεὺς παντὸς τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος, ἐξαιτεῖται διὰ τοῦ Ὑπουργείου τούτου παρὰ τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως, ἵνα διαδηλώσῃ ἐπισήμως πρὸς τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν Ἱερωτάτην Σύνοδον, ὅτι, ἐπειδὴ ἠυδόκησεν ὁ Θεὸς τῇ ἀρρήτῳ Αὐτοῦ Προνοίᾳ νὰ ἀνεγείρῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς Βασιλεῖον Κράτος, ὑπὸ τὰ σκήπτρα τοῦ Θεοφρουρήτου καὶ Σε-

βαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως, αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον, ἡμεῖς οἱ λαχόντες τῇ τοῦ Θεοῦ Χάριτι τὴν Πνευματικὴν ποιμαντορίαν τοῦ Χριστοπρωῦμου τούτου λαοῦ, ἐξεπληρώσαμεν, κατὰ τὸ ἐνὸν τὰ ἱερά ἡμῶν καθήκοντα, φυλάξαντες τὴν ἱεράν παρακαταθήκην, τὴν ὁποίαν ἐνεπιστεῦθημεν καὶ διατηρήσαντες θεία συνάρσει τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς ἀνεξαρτήτου Ἑλλάδος ἀπρόσβλητον, ἐμμένουσαν εἰς τὰ Δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ ἠνωμένην ἀναποσπάστως μετ' αὐτῆς, ὡς μέλος γνήσιον, τῇ ἐνότητι τῆς πίστεως.

Ὅτι ὁ ἱερός τῆς Ἑλλάδος Κληρὸς ἀπ' ἀρχῆς ὕψωσε φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνικῶν συνέλευσεων, καὶ τὴν μέριμναν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἐσύστησεν ἐνθέρμως εἰς τοὺς πληρεξουσίους ἀντιπροσώπους τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν, οἱ τινες, ὡς τέκνα γνήσια τῆς Καθολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, κοινῇ ψήφῳ κηρύξαντες τὴν ἀδιάσπαστον Πνευματικὴν Ἐνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Καθολικῆς Ὁρθοδόξου, ἀνεγώρισαν τὴν ἀνάγκην ὑπερτάτης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, διευθυνούσης ἀνεξαρτήτως τὰ Ἐκκλησιαστικά, κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς ὁμορθήσκου Ῥωσσίας.

Ὅτι αἱ εὐχαὶ τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Κλήρου ἐπληρώθησαν, ὅτε ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἐπάτησε τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ ψήφισθέντα παρὰ τοῦ Ἔθνους ἐπραγματοποιήθησαν διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς ἱερᾶς Συνόδου, εἰς ἣν ἐνεπιστεῦθη ἡ διοίκησις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τῇ γνώμῃ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων τοῦ Κράτους.

Ὅτι τὴν ἐπίσημον ταύτην πράξιν παρεδέχθη ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴ Συνέλευσις, καὶ ἐκύρωσεν ἡ Βασιλικὴ ψήφος διὰ τοῦ δευτέρου ἀρθροῦ τοῦ θεμελιώδους Νόμου. Ταῦτα κοινοποιοῦσα ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἐξαιτήσεται παρ' Αὐτῆς, καὶ δι' Αὐτῆς παρὰ τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν τοῦ τε Ἀντιοχείας, Ἀλεξανδρείας (α) καὶ Ἱεροσολύμων τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῆς θεσμοθεσίας ταύτης, καὶ τὰς ἱεράς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Αὐτοῦ Παναγιότητος ὑπὲρ τοῦ Χριστεπωλύμου λαοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἵν' οὕτως διατηρηθῇ ὁ πνευματικὸς Σύνδεσμος, δι' οὗ κρατυνομένη ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἔσται, κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον, στύλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας.

Ἡ παρούσα πράξις θέλει διαβιβασθῆ χωρὶς ἀναβολῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείον διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐγένετο ἐν τῇ Συνεδριάσει τῇ κατὰ τὴν τριακοστὴν Μαΐου τοῦ σωτηρίου ἔτους αων.

Ἀθήνησι.

Ὁ προεδρεύων τῆς ἱεράς Συνόδου

- † Ἀττικῆς Νεόφυτος.
- † Ὁ Καλαθρῦτων Βαρθολομαῖος.
- † Ὁ Λοκρίδος Ἀγαθάγγελος.
- † Ὁ πρ. Ἀνδρουβίστης Προκόπιος.

Τ. Σ.

Ὁ Β. Γραμματεὺς

Ἀρχιμανδ. Φιλόθεος Οἰκονομόπουλος,

Τ. Σ.

Ἐπικυροῖ τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν τῶν μελῶν τῆς ἱεράς Συνόδου.

τῇ αὐτῇ ἡμερομηνία Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδύσεως Ὑπουργός, Ν. Χρυσόγελος.

Ἐπικυροῦται τὸ γνήσιον τῆς ὀπισθεν ὑπογραφῆς τοῦ Κ. Ν. Χρυσογέλου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδύσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Μαΐου 1850.

Τ. Σ.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ οἴκου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός, Ἀναστάσιος Λόντος.

Μετὰ ταῦτα τεθέντος εἰς συζήτησιν τοῦ αἰτήματος, καὶ πολλῆς ἐφ' ἱκανὸν συνδιασκέψεως γενομένης, τῆς τε ἐνεσιτώσεως καταστάσεως τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Κράτει τῆς Ἑλλάδος ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐξ ὅτου περ ἀπελείφθησαν τῆς μετὰ τοῦ οἰκείου κανονικοῦ Πατριάρχου Ἐκκλησιαστικῆς συναφείας καὶ σχέσεως, πρὸς τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς Κανόνας παρεξεταθείσης, πρὸς δὲ καὶ τῶν λόγων, δι' οὓς ἡ ἐν Ἑλλάδι

Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τοῖς τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν προνομίοις κατὰ Κανόνας τιμηθῆναι προσήκει ἀκριβῶς καὶ προσηκόντως εὐκρινηθέντων, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀνομολογηθέντος καὶ βεβαιωθέντος τοῦ δικαιοῦματος, ὃ δὴ κανονικῶς κέκτηται ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία τοῦ πρυταγεῦν ἐνθα, καὶ ὅτε, καὶ καθὰ δεῖ ταῖς ὑπὸ τὴν Κυριαρχικὴν αὐτῆς περιφέρειαν ἀγιωτάταις Ἐκκλησίαις τὸ αὐτοκέφαλον, καὶ πάσας ἀπλῶς τὰς τοιαύδε Ἐκκλησιαστικὰς οἰκονομίας ἐπικυροῦν καὶ ἀνακηρύττειν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ ἱερωτάτου ἐπιγνωσθέντος καθήκοντος, τοῦ τῆ αὐτῆ ἀγία καὶ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀνωθεν ἐπιβεβλημένου, ἵνα τῆς τῶν ἀπανταχοῦ Ὁρθόδοξων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν εὐσταθείας τε καὶ εὐκοσμίας, καὶ κανονικῆς διεξαγωγῆς τε καὶ τάξεως Ἀποστολικῶς μεριμνᾷ τε καὶ κηδεύεται, πολλῶ δὲ μᾶλλον τῶν ὑπ' αὐτῆς καὶ δι' αὐτῆς ἤδη πρῶτον τὴν οἰκονομικὴν λαμβανουσῶν πῆξιν καὶ σύστασιν. Τούτων ἀπάντων καὶ τῶν τοιούτων ἀκριβῶς καὶ ἐπισταμένως θεωρηθέντων τε καὶ εὐκρινηθέντων, ἔδοξε τῇ ἀγία καὶ Μεγάλη Συνόδῳ, ἵνα τὰς τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος Κράτος, τό γε νῦν ἔχον, ἀπαρτιζούσας ἀγιωτάτας Μητροπόλεις, Ἀρχιεπισκοπὰς καὶ Ἐπισκοπὰς, ἐξηρημένας τεῶς τοῦ ἀγιωτάτου Οἰκουμένου Ὁρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπολύσῃ τοῦ λοιποῦ τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως, καὶ ἀναδείξῃ Κανονικῶς ἐφ' ὅροις τισὶ δικαιοτάτοις καὶ ἀναγκαιοτάτοις Ἐκκλησίαν Αὐτοκέφαλον, κατὰ τὰς λοιπὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, καὶ κανονίσῃ αὐτῆς καθάπαξ τὴν ἐν γένει Ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν συμφώνως τοῖς Θεοῖς Ἀποστολικῶς καὶ Συνοδικῶς Κανόσι, καὶ ταῖς

Πατρικαῖς διατάξεσι καὶ διατυπώσεσι, καὶ τοῖς Πατροπαράδοτοις ἐθίμοις τῆς Μίας, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας· ἐφ' ᾧ καὶ διώρισε πρὸς σχεδίασιν τῶν ἀναγκαίων τούτων ὄρων τρεῖς τῶν συμπαρόντων Πανιερωτάτων Ἀρχιερέων, τὸν Κρήτης Χρυσανθον, τὸν πρῶν Μεσημβρίας Σαμουήλ, καὶ τὸν Σταυρουπόλεως Κωνσταντῖνον Τυπάλδον, προσθεῖσα τούτοις καὶ Γραμματέα τὸν Ἱερομόναχον Νικηφόρον Γλυκᾶν, Διδάσκαλον καὶ Ἱεροκέρυκα τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ᾧ καὶ ἐπετέθη ἡ κατάστρωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης ταύτης Συνόδου, καὶ συνεχωρήθη ἐπὶ τούτῳ παρεῖναι ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς Συνελεύσεσιν. Εἴθ' οὕτω τῆς ὥρας προχωρησάσης, διελύθη ἡ συνέλευσις ἀναβληθεῖσα ἐπὶ τὴν ἐξῆς τρίτην, τὴν εἰκοστὴν Ἰουνίου.

Ταῦτα οὕτω γενόμενα ἐγράφη ἐν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ὑπεγράφη παρὰ πάντων.

- † Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθιμος βεβαιοῖ.
- † Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντῖος Α' βεβαιοῖ.
- † Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντῖος Β' συμβεβαιοῖ.
- † Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος συμβεβαιοῖ.
- † Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γερμανὸς συμβεβαιοῖ.
- † Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθιμος συμβεβαιοῖ.

† Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Κύριλλος συμβεβατοῖ.
 † Ὁ Καισαρείας Παΐσιος † Ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος.
 † Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος. † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος.
 † Ὁ Δέρκων Νεόφυτος. † Ὁ Πρέεδρος Διδυμοτεί-
 χου Μελέτιος. † Ὁ Ναιακαισαρείας Λεόντ.
 † Ὁ Κρήτης Χρύσανθος. † Ὁ Βιζύης Γρηγόριος.
 † Ὁ Σωζουαγαθουπόλεως Προκόπιος.
 † Ὁ πρ. Μεσημβρίας Σαμουήλ. † Ὁ Σταυρουπόλεως
 Κωνσταντίνος.

ΠΡΑΞΕΙΣ Β΄.

ΕΝ ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Σωτῆρος χιλιοστῶ ὄκτακο-
 σιοστῶ πεντηχοστῶ, μηνὸς Ἰουνίου εἰκοστῆ, ἡμέρα
 Τρίτη, συνήλθεν αὐθις ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἐν
 τῷ μεγάλῳ Συνοδικῷ τοῦ Πατριαρχείου τῆς τοῦ Χρι-
 στοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίᾳς. Προκαθεζομένου τοῦ Πα-
 ναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Ἀνθί-
 μου Δ΄. τοῦ Βυζαντίου, ἔχοντος καὶ τὴν γνώμην τοῦ
 Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως
 Κυρίου Κωνσταντίου τοῦ ἀπὸ Σιναίου, καὶ συγκαθεζο-
 μένων τῶν τε Παναγιωτάτων Πατριαρχῶν πρώην Κων-
 σταντινουπόλεως, τοῦ Κυρίου Κωνσταντίου τοῦ β΄. τοῦ
 Κυρίου Γρηγορίου, τοῦ Κυρίου Γερμανοῦ, καὶ τοῦ Κυ-
 ρίου Ἀνθίμου τοῦ ἀπὸ Ἐφέσου, καὶ τοῦ Μακαριωτάτου
 Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κυρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν
 Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρό-
 νου, ὡς καὶ ἐν τῇ προλαβούσῃ Συνελεύσει, καὶ τῶν θυ-
 ρῶν κεκλεισμένων, κατὰ πρῶτον ἀνεγνώσθησαν τὰ
 Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνελεύσεως, ἅτινα ἐγκρι-
 θέντα ὑπεγράφησαν παρὰ πάσης τῆς ἁγίας Συνόδου.
 Μετὰ ταῦτα ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Σταυρου-
 πόλεως Κωνσταντίνος Τυπάλδος ἐδηλοποίησε τῇ ἁ-
 γίᾳ Συνόδῳ, ὅτι οἱ ἐν τῇ παρελθούσῃ Συνελεύσει ἐπὶ
 τούτῳ διορισθέντες Ἀρχιερεῖς ἐξετέλεσαν τὸ ἐπιβληθὲν
 αὐτοῖς ἔργον, σχεδιάσαντες τοὺς ἀναγκαίους ὄρους,
 καθ' οὓς ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία προβιβάσει
 κανονικῶς, καὶ ἀναδείξει αὐτοκέφαλον τὴν ἐν Ἑλλάδι

Ἐκκλησίαν, κανονίζουσα καθάπαξ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς οἰκονομίαν συμφώνως τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς Κανόσι καὶ ἐθίμοις τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς, καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Εἶθ' οὕτως ἀνέγνω τοὺς ὄρους τούτους ἐν ἑπτὰ κεφαλαίοις περαιομένους διερμηνεύων αὐτούς, καὶ ἐκτιθέμενος τοὺς λόγους τοὺς ἕκαστον αὐτῶν ὑπαγορεύσαντας. Συζητηθέντας δὲ καὶ ἀνακριθέντας ἡ ἁγία καὶ μεγάλη Σύνοδος παρεδέξατο καὶ ἐνέχρινεν ἅπαντας παμψηφεί οὕτως, ὡς ἔχουσιν.

**ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΣΥΝΟΔΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.**

ΟΡΟΣ Α΄.

ΣΥΝΟΔΟΣ διαρκής, συγιστάμενη ἐξ Ἀρχιερέων, προσκαλουμένων ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τὰ πρεσβεία τῆς χειροτονίας, πρόεδρον ἔχουσα τὸν κατὰ καιρὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ ὀνομαζομένη ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔσται ἡ ἐν Ἑλλάδι ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, διοικοῦσα τὰ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς Κανόνας ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσεως.

ΟΡΟΣ Β΄.

Ὁ Πρόεδρος ἀναγορευόμενος ὀφείλει ἐπιστέλλειν τὰ

ἀναγκαῖα Συνοδικὰ καὶ κοινωνικὰ γράμματα πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καθὼς καὶ οὗτοι ἀναγορευόμενοι τὸ αὐτὸ ποιήσουσιν.

ΟΡΟΣ Γ΄.

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκδώσι τὰς πρὸς χειροτονίαν Ἀρχιερέων ἀπαιτουμένας κανονικὰς ἐκδόσεις.

ΟΡΟΣ Δ΄.

Ἄπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι Μητροπολίται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι ἐν ταῖς ἰδίαις παροικίαις ἱεουργοῦντες μνημονεύουσι τῆς ἱερᾶς Συνόδου· ὁ δὲ Πρόεδρος αὐτῆς ἱεουργῶν μνημονεῦει πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων· ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς Διπτύχοις μνημονεύονται ὁ, τε Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, καὶ οἱ λοιποὶ τρεῖς κατὰ τάξιν καθὼς καὶ πᾶσα Ἐπισκοπὴ Ὀρθοδόξων.

ΟΡΟΣ Ε΄.

Ὅσακις ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία χρῆζει ἁγίου Μύρου, ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ζητήσει τοῦτο παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

ΟΡΟΣ ΣΤ΄.

Τὰ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν Ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀφορῶντα, οἷα φέρ' εἰπεῖν, τὰ περὶ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Ἀρχιερέων, περὶ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ ὀνομασίας τῶν θρόνων αὐτῶν, περὶ χειροτονίας Ἱερέων καὶ Ἱεροδιακόνων, περὶ γάμου καὶ διαζυγίου, περὶ διοικήσεως Μοναστηρίων, περὶ εὐταξίας καὶ ἐκπαιδεύσεως

τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ Θεοῦ λόγου, περὶ ἀποδοκιμασίας ἀντιθρησκευτικῶν βιβλίων, ταῦτα πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα κανονισθήσονται παρὰ τῆς ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ Συνοδικῆς πράξεως, μὴ ἀντιβαινούσης τὸ παράπαν τοῖς ἱεροῖς Κανόσι τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν Συνόδων, καὶ τοῖς πατροπαραδότοις ἐθίμοις καὶ ταῖς διατυπώσεσι τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

ΟΡΟΣ Ζ΄.

Ἐν τοῖς συμπύπτουσιν Ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασιν, ἅτινα δέονται συσχέψεως καὶ συμπράξεως πρὸς κρείττονα οἰκονομίαν καὶ στηριγμὸν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ μὲν ἐν Ἑλλάδι ἱερά Σύνοδος ἀναφέρεται πρὸς τε τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἱεράν Σύνοδον· ὁ δὲ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἁγίας καὶ ἱεραῆς Συνόδου, παρέχει προθύμως τὴν ἑαυτοῦ σύμπραξιν, ἀνακοινῶν τὰ δέοντα πρὸς τὴν ἐν Ἑλλάδι ἱεράν Σύνοδον.

Οὕτω τοίνυν τῶν ὄρων ἀναγνωσθέντων καὶ κυρωθέντων, ὤρισεν ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος, ἵνα κατὰ τὴν ἔννοιαν τούτων συνταχθῇ ἱερός Συνοδικὸς Τόμος περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐφ' ᾧ καὶ διώρισεν αὐθις τοὺς προειρημένους τρεῖς Ἀρχιερεῖς, τὸν Κρήτης Χρῦσανθον, τὸν πρῶην Μεσημβρίας Σαμουήλ, καὶ τὸν Σταυρουπόλεως Κωνσταντῖνον Τυπάλδον, ἵνα σχεδιάσωσι καὶ ὑποβάλωσι τὸν Συνοδικὸν τοῦτον Τόμον τῇ ἐγκρίσει καὶ παραδοχῇ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου κατὰ τὴν ἐξῆς τρίτην Συνέλευσιν.

Τούτων οὕτω κατ' εὐχὴν ψηφισθέντων καὶ ἀποφα-

σισθέντων, ἅπαντες οἱ τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην συγκροτοῦντες Σύνοδον πλήρεις πνευματικῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως δόξαν ἀνέπεμψαν τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ διεξαγαγόντι αἰσιῶς τε καὶ θεοφιλῶς τὴν περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἱεράν ταύτην διάσκεψιν· καὶ οὕτω διελύθη ἡ συνέλευσις ἀναβληθεῖσα ἐπὶ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Ἰουνίου.

Ταῦτα οὕτω γενόμενα ἐγράφη ἐς τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ὑπεγράφη παρὰ πάντων.

† Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθιμος βεβαιοῖ, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρ. Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Κυρίου Κωνσταντίου τοῦ Α΄.

† Ὁ Πρ. Κωνσταντινουπόλ. Κωστάντιος Β΄. συμβεβαιοῖ.

† Ὁ πρ. Κωνσταντινουπολ. Γρηγόριος συμβεβαιοῖ.

† Ὁ πρ. Κωνσταντινουπολ. Γερμανὸς συμβεβαιοῖ.

† Ὁ πρ. Κωνσταντινουπολ. Ἀνθιμος συμβεβαιοῖ.

† Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Κύριλλος συμβεβαιοῖ.

† Ὁ Καισαρείας Παΐσιος. † Ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος.

† Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος. † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος.

† Ὁ Δερκων Νεόφυτος. † Ὁ Πρόεδρος Διδυμοτείχου Μελέτιος.

† Ὁ Κρήτης Χρῦσανθος. † Ὁ Βιζύης Γρηγόριος.

† Ὁ Σταυρουπόλεως Προκόπιος.

† Ὁ πρ. Μεσημβρίας Σαμουήλ. † Ὁ Σταυρουπόλεως

Κωνσταντίνος.

ΠΡΑΞΙΣ Γ'.

ΕΝ ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Σωτῆρος χιλιοστῶ ὀκτακοσιοστῶ πεντηκοστῶ, μηνὸς Ἰουνίου εἰκοστῆ τετάρτη, ἡμέρα Σαββάτω, συνήλθεν αὐθις ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἐν τῷ μεγάλῳ Συνοδικῷ τοῦ Πατριαρχείου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Προκαθεζομένου τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Ἀνθίμου Δ' τοῦ Βυζαντίου, καὶ συγκαθεζομένων τῶν τε Παναγιωτάτων Πατριαρχῶν πρῶην Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Κυρίου Κωνσταντίου τοῦ β' τοῦ Κυρίου Γρηγορίου, τοῦ Κυρίου Γερμανοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου Ἀνθίμου τοῦ ἀπὸ Ἐφέσου, καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κυρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, καθὼς καὶ ἐν ταῖς προηγηθείσαις δυοσί Συνελεύσεσι, προστεθέντος ἐν ταύτῃ καὶ τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Σεβρῶν Ἰακώβου ἀρτίως ἐνδημήσαντος, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ἐν πρώτοις ἀνεγνώσθησαν τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνελεύσεως, ἅτινα ἐγχιρθέντα ὑπεγράφησαν παρὰ πάσης τῆς ἁγίας Συνόδου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνος Τυπάλδος ἀνέγνω τὸν σχεδιασθέντα Συνοδικὸν Τόμον περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑποβάλλων αὐτὸν τῇ κρίσει καὶ τῇ παραδοχῇ τῆς ἁγίας Συνόδου, ἢ καὶ ἀκούσασα αὐτὸν,

καὶ μετὰ προσοχῆς ἐφ' ἱκανὸν ἀνακρίνασα, παρεδέξατο καὶ ἐνέκρινεν αὐτὸν παμψηφεῖ ὥρισε δὲ γενέσθαι τὴν τούτου ἀπαράλλακτον ἀντιγραφὴν καλλιγραφικῶς ἐν μεμβράναις, καὶ παρουσιασθῆναι ἐν τῇ ἐξῆς Συνελεύσει εἰς ἐπίσημον ἀνάγνωσιν, ἐπικύρωσιν καὶ ὑπογραφὴν.

Τούτων οὕτω ψηφισθέντων ὥρισεν αὐθις ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος συνταχθῆναι δύο ἔτι Πατριαρχικὰ καὶ Συνοδικὰ Γράμματα, τὸ μὲν πρὸς τὴν Γαληνοτάτην Ἐξουσίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀποκριτικὸν πρὸς τὸ παρ' αὐτῆς σταλὲν ἐπίσημον ἐν μεμβράναις γράμμα, τὸ δὲ πρὸς τὸν Ἱερὸν Κλῆρον καὶ τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς Ἑλλάδος, εὐχετικὸν ἅμα καὶ παραινετικὸν ἀναγγέλλεσθαι δὲ ἐν τούτοις τὴν ἐπ' αἰσίσις ἀποπεράτωσιν τῆς περὶ αὐτοὺς γενομένης Ἐκκλησιαστικῆς ταύτης οἰκονομίας καὶ ἀποκαταστάσεως κατὰ τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ Συνοδικῷ Τόμῳ κεκυρωμένους τε καὶ καθωρισμένους ὅρους, ὑπογραφῆναι δὲ ὑπὸ μόνου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου. Τούτων δὲ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων ἡ σύνταξις ἀνετέθη αὐθις παρὰ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου τοῖς τρισὶν Ἱερωτάτοις Ἀρχιερεῦσι, τῷ Κρήτης Χρυσάνθῳ, τῷ πρῶην Μεσημβρίας Σαμουήλ, καὶ τῷ Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνῳ Τυπάλδῳ.

Μετὰ ταῦτα ὥρισεν ἔτι ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος συνταχθῆναι καὶ ἕτερα γράμματα παρὰ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας πρὸς τε τοὺς Μακαριωτάτους Πατριάρχας Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας, (τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων αὐτοπροσώπως παρουσιάζοντος ἐν τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Συνόδῳ,) καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Αὐτοκεφάλους Ὁρθοδό-

ξους Ἐκκλησίας· προσέτι δὲ καὶ ἐγκύκλιοι Ἐπιστολαὶ πρὸς πάντας τοὺς ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ὑπαγομένους Ἐρωτάτους Μητροπολίτας καὶ Ἀρχιεπισκόπους, δι' ὧν ἐπισήμως ἀναγγέλλεσθαι τοῖς ἁγίοις Ἱεράρχαις τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τὴν κανονικὴν αὐτὴν πρᾶξιν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, καὶ ἐπισυνίστασθαι τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς ἀδελφὴν ἐν Πνεύματι, κατὰ πάσας τὰς Αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας. Εἶθ' οὕτω διελύθη ἡ Συνέλευσις ἀναβληθεῖσα ἐπὶ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ αὐτοῦ Μηνὸς Ἰουνίου, εὐσημον ἡμέραν ἑορτῆς τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων καὶ Πρωτοκορυφαίων Πέτρου καὶ Παύλου, ἵνα γένηται κατ' αὐτὴν ἡ πάνδημος ἱερὰ τελετὴ τῆς καθαγιάσεως καὶ καθιερώσεως τοῦ περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Συνοδικοῦ Τόμου.

Ταῦτα οὕτω γενόμενα ἐγράφη ἐν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ ἀναγνωσθέντα ἐν ἰδιαιτέρᾳ συνεδριάσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, γενομένη τῇ εἰκοστῇ ὁγδόῃ τοῦ αὐτοῦ Μηνὸς Ἰουνίου, ἡμέρα τετάρτη, ἐν τῷ μικρῷ Συνοδικῷ τοῦ Πατριαρχείου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἀπόντων τῶν ἄλλων ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφη ἔπειτα παρὰ πάντων.

† Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθιμος βεβαιοῖ, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρ. Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Κυρίου Κωνσταντίου τοῦ Α'.

† Ὁ πρ. Κωνσταντινουπόλ. Κωνστάντιος Β' συμβεβαιοῖ
 † Ὁ πρ. Κωνσταντινουπόλ. Γρηγόριος συμβεβαιοῖ.
 † Ὁ πρ. Κωνσταντινουπόλ. Γερμανὸς συμβεβαιοῖ
 † Ὁ πρ. Κωνσταντινουπόλ. Ἀνθιμος συμβεβαιοῖ.
 † Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Κύριλλος συμβεβαιοῖ.
 † Ὁ Καισαρείας Παΐσιος. † Ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος.
 † Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος. † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος.
 † Ὁ Δερκων Νεόφυτος. † Ὁ Πρόεδρος Διδυμοτείου Μελέτιος.
 † Ὁ Κρήτης Χρῦσανθος. † Ὁ Σερρών Ἰάκωβος.
 † Ὁ Βιζύης Γρηγόριος. † Ὁ Σωζουαγαθουπόλεως Προκόπιος.
 † Ὁ πρ. Μεσημβρίας Σαυαροῦ.
 † Ὁ Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνος. μουήλ.

ΠΡΑΞΙΣ Δ΄.

ΕΝ ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Σωτῆρος χιλιοστῶ ὀκτακοσιοστῶ πεντηκοστῶ, μηνὸς Ἰουνίου εικοστῆ ἐννάτῃ, ἡμέρᾳ πέμπτῃ, ἑορτῇ τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων καὶ Πρωτοκορυφαίων Πέτρου καὶ Παύλου, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας συνήλθεν αὐθις ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἐν τῷ μεγάλῳ Συνοδικῷ τοῦ Πατριαρχείου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Προκειμένων τῶν ἱερῶν καὶ ἀχράντων Εὐαγγελίων, καὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν Εἰκόνων τῆς Παναγίας Τριάδος καὶ τῆς Θεομήτορος, λαμπάδων τε καὶ φανῶν ἀνημμένων, προισταμένου τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Ἀνθίμου Δ΄. τοῦ Βυζαντίου, καὶ συμπαρασταούντων κύκλῳ τῶν τε Παναγιωτάτων Πατριαρχῶν πρῶν Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Κυρίου Κωνσταντίου β΄. τοῦ Κυρίου Γρηγορίου, τοῦ Κυρίου Γερμανοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου Ἀνθίμου τοῦ ἀπὸ Ἐφέσου, καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κυρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὡς καὶ ἐν τῇ προλαβούσῃ Συνελεύσει, ἀπάντων ἐνδεδυμένων τὴν μικρὰν Ἀρχιερατικὴν στολὴν, τῶν θυρῶν ἀναπεπταμένων, καὶ πλήθους πολλοῦ κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν εὐχόμεως καὶ εὐλαβῶς συναγη-

γερμένου, ἤρξατο ἡ ἱερὰ τελετὴ τῆς καθαγιασέως καὶ καθιερώσεως τοῦ περι τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Συνοδικοῦ Τόμου κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν.

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Ἀνθιμος θυμιάσας τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ τὰς ἁγίας καὶ πανσέπτους Εἰκόνας ἐξεφώνησεν Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Εἶτα ὁ μέγας Ἀρχιδιάκονος τὸ Τρισάγιον, Δόξα Πατρὶ, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, Ὅτι σοῦ, καὶ εὐθὺς οἱ Ἀρχιερεῖς ἐψάλλον, Εὐλογητὸς εἶ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Εἶτα οἱ χοροὶ τὰ ἐξῆς Τροπάρια ἐναλλάξ. ὁ δεξιὸς, Οἱ τῶν Ἀποστόλων πρωτόθρονοι. ὁ ἀριστερὸς, Ὡς τῶν αἰχμαλώτων ὁ ἐλευθερωτῆς. ὁ δεξιὸς, Λίαν εὐφρανας τοὺς Ὀρθοδόξους. ὁ ἀριστερὸς, Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ Μαρτύρων σου. ὁ δεξιὸς, Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ Θεοσθόγγους κήρυκας. καὶ πάλιν οἱ Ἀρχιερεῖς, Ὅτε καταβάς τὰς γλώσσας συνέχεεν. Εἶτα ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός. Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν Εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων κ.τ.λ. οἱ Ἀρχιερεῖς τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἀνὰ γ΄. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, ὁ δεξιὸς χορὸς ἐψάλλε, Δόξα, Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. ὁ ἀριστερὸς, Καὶ νῦν, Τὴν παγκόσμιον δόξαν. Εἶτα οἱ Ἀρχιερεῖς, Τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης συνδεόμενοι οἱ Ἀπόστολοι.

Μετὰ ταῦτα σιγῆς γενομένης, τοῦ Μεγάλου Ἀρχιδιακόνου ἐκφωνήσαντος, Πρόσχωμεν, ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης γεγонуῖα τῇ φωνῇ εἰς ἐπήκοον πάντων ἀνέγνω τὸν ἱερὸν Συνοδικὸν Τόμον ἐν

μεμβράναις αντιγεγραμμένον· και μετὰ τὴν συμπλήρω-
σιν τῆς ἀναγνώσεως, οἱ τὴν Ἁγίαν και Μεγάλην Σύνο-
δον συγκροτοῦντες Παναγιώτατοι, Μακαριώτατοι και
Πανιερώτατοι Ἱεράρχαι ἤρξαντο ὑπογράφειν αὐτὸν κατὰ
τάξιν. ἐν δὲ τῷ ὑπογράφειν, οἱ χοροὶ ἔψαλλον ἀμοι-
βαδὸν τοὺς ἐξῆς καλοφωνικοὺς Εἰρμούς. ὁ δεξιὸς, Τὴν
σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. ὁ ἀριστερός, Ἐ-
σείσθησαν λαοὶ, ἐταράχθησαν ἔθνη. ὁ δεξιὸς, Λατρεύ-
ειν ζῶντι Θεῷ. ὁ ἀριστερός, Παντάνασσα Πανύμνητε.
ὁ δεξιὸς, Βασιλευόντων πέφυκας Βασιλεὺς ὠραιότατος.
ὁ ἀριστερός, Περίζωσαι τὴν βομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μη-
ρόν σου δυνατέ. ὁ δεξιὸς, Χαρὰς μου τὴν καρδίαν πλή-
ρωσον Παρθένε. Εἶτα ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς
Πατριάρχης ἀνέγνω εἰς ἐπήκοον πάντων τὰς ὑπογρα-
φὰς πάσας ἐξῆς, τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου πρώην
Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Κωνσταντίου τοῦ ἀπὸ
Σιναίου τότε μὲν ἀπόντος, ὕστερον δὲ οἱκοὶ ὑπογρά-
ψαντος ἰδιοχείρως.

Ἰδοὺ δὲ και ὁ Ἱερός Συνοδικὸς Τόμος μετὰ και τῶν
ὑπογραφῶν κατεστρωμένος ἐν τῷ ἱερῷ Κώδῃκι, τῶν
Πρακτικῶν τῆς Ἁγίας και Μεγάλῃς Συνόδου ἀπαρὰ-
λάκτως τῷ πρωτοτύπῳ.

ΤΟΜΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ

ΤΗΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΗΣ

Συγκροτηθείσης ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Σωτη-
ρος χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἐν
μηνὶ Ἰουλίῳ Ἰνδικτιῶνος Η'. περὶ τῆς ἐν Ἑλ-
λάδι Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς και τοῦ Υἱοῦ
και τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ⓛ ΔΕΣΠΟΤΗΣ τῶν ἀπάντων και Κύριος
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο,
διατιθέμενος τοῖς ἱεροῖς αὐτοῦ Μαθηταῖς και Ἀπο-
στόλοις τὴν καινὴν αὐτοῦ και χαρακτηριστικὴν τῶν
Χριστιανῶν ἐντολήν, τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην, «Οὐ
δύναται, ἔφη, τὸ κλημα καρπὸν φέ-
ρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ μείνη ἐν τῇ
ἀμπέλω.» Καὶ ἀντιλαμβανόμενος τῆς ἀνθρωπίνης
ἀσθενείας, αὐτὸς πάλιν ὁ πάνσοφος Διδάσκαλος ἡ-
μῶν ἠρμήνευσε τρανῶς, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ἡ Ἀμπελος

διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος συνελθόντες ἐν πλήρει Συνόδῳ, πρὸς καταρτισμὸν τῆς κανονικῆς ἐνότητος τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας μετὰ τῶν λοιπῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ἀκούσαντες διὰ τῶν ἐπίσημων γραμμάτων τῶν ἐπισταλέντων ἡμῖν παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς ὑπουργείου τοῦ Θεοσώστου Κράτους τῆς Ἑλλάδος, τὴν τε περιούτου αἴτησιν τοῦ ἐκεῖ σύμπαντος εὐλαβεστάτου Κλήρου, καὶ τὴν συντρέχουσαν ἐπιθυμίαν παντὸς τοῦ Ὁρθόδοξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι τέκνων ἡμῶν ἀγαπητῶν καὶ περιποθήτων, συνιδόντες δὲ καὶ τὴν χρεῖαν τῆς κατ' ἐκεῖνο τὸ νεοσύστατον Κράτος διακονίας τῆς Πίστιος, καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας τῆς Ἐνότητος, καὶ συσχεψάμενοι ὅπως ἢ τε ἀγία ἡμῶν Πίστις διατηρηθῆ ἔσαι ἀλώθητος, καὶ οἱ Κανόνες τῶν θείων Πατέρων ἀπαραβίαστοι καὶ ἀπαρασάλευτοι, ὥστε εἶναι πάντας ἡμᾶς, ὡς ἐν τῇ αὐτῇ Πίστει, οὕτω καὶ ἐν τῇ αὐτῇ Οἰκονομίᾳ τῆς Ἐνότητος, καὶ κλήματα ἀδιάσπαστα τῆς θείας ἀμπέλου, ὠρίσαμεν τῇ δυνάμει τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ παρόντος Συνοδικοῦ Τόμου, ἵνα ἡ ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀρχηγὸν ἔχουσα καὶ κεφαλὴν, ὡς καὶ πᾶσα ἡ καθολικὴ καὶ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τὸν Κύριον, καὶ Θεὸν, καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχη τοῦ λοιποῦ κανονικῶς αὐτοκέφαλος, ὑπερτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν γνωρίζουσα Σύνοδον δι-αρκῆ, συνισταμένην ἐξ Ἀρχιερέων προσκαλουμένων ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς χειροτονίας, πρόεδρον ἔχουσαν τὸν κατὰ καιρὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ διοικοῦσαν τὰ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ

τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς Κανόνας ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσεως. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τούτοις καθισταμένην διὰ τοῦ παρόντος Συνοδικοῦ Τόμου τὴν ἱεράν ἐν Ἑλλάδι Σύνοδον, ἐπιγινώσκομεν αὐτὴν καὶ ἀνακηρύττομεν Πνευματικὴν ἡμῶν ἀδελφὴν, καὶ πᾶσι τοῖς ἀπανταχοῦ Εὐσεβέσι καὶ Ὁρθόδοξοις τέκνοις τῆς Μῆς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἐπισυνιστῶμεν ὡς τοιαύτην τοῦ λοιποῦ ἀναγνωρίζεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι τῷ ὀνόματι, Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· δαψιλεύομεν δὲ αὐτῇ καὶ πάσας τὰς προνομίας, καὶ πάντα τὰ κυριαρχικά δικαιώματα, τὰ τῇ ἀνωτάτῃ Ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ παρομαρτοῦντα, ἵνα τοῦ λοιποῦ μνημονεῦται ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀρχιερέων ἐν ταῖς ἰδίαις ἐπαρχίαις ἱεουργούντων, τοῦ Προέδρου αὐτῆς μνημονεύοντος Πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθόδοξων, καὶ χορηγῆ τὰς πρὸς χειροτονίαν Ἀρχιερέων ἀπαιτουμένας κανονικὰς ἐκδόσεις. Ἴνα δὲ ἡ κανονικὴ ἐνότης πρὸς τε τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ὁρθόδοξους τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διατηρῆται, κατὰ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὰ Πατροπαράδοτα ἔθιμα τῆς Καθολικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ὀφείλει ἡ ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μνημονεῦν ἐν τοῖς ἱεροῖς Διπτύχοις τοῦ τε κατὰ καιρὸν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν Πατριαρχῶν κατὰ τάξιν, καθὼς καὶ πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθόδοξων, λαμβάνειν δὲ, ὡς ἂν χρῆζη, καὶ τὸ ἅγιον Μύρον παρὰ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ δὲ τὰς Κανονικὰς καὶ Πατροπαράδοτους διατυπώσεις, ὁ Πρόεδρος τῆς ἱεραῆς Συνόδου ἀ-

ναγορευόμενος οφείλει επιστέλλειν τὰ ἀναγκαῖα Συνοδικὰ γράμματα πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καθὼς καὶ οὗτοι ἀναγορευόμενοι τὸ αὐτὸ ποιήσουσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς συμπύπτουσιν Ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι, τοῖς δεομένοις συσχέψεως καὶ συμπράξεως πρὸς κρείττονα οἰκονομίαν καὶ στηριγμὸν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἤρρεσεν ἵνα ἡ μὲν ἐν Ἑλλάδι ἱερά Σύνοδος ἀναφέρεται πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἱεράν Σύνοδον· ὁ δὲ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἀγίας καὶ ἱεράς Συνόδου, παρέχῃ προθύμως τὴν ἑαυτοῦ σύμπραξιν, ἀνακοινῶν τὰ θέοντα πρὸς τὴν ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὰ δὲ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν Ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀφορῶντα, οἷα, φέρ' εἰπεῖν, τὰ περὶ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Ἀρχιερέων, περὶ ἀριθμοῦ αὐτῶν, καὶ ὀνομασίας τῶν θρόνων αὐτῶν, περὶ χειροτονίας Ἱερέων καὶ Ἱεροδιακόνων, περὶ γάμου καὶ διαζυγίου, περὶ διοικήσεως Μοναστηρίων, περὶ εὐταξίας, καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, περὶ ἀποδοκιμασίας ἀντιθρησκευτικῶν βιβλίων, ταῦτα πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα κανονισθήσονται παρὰ τῆς ἱεράς Συνόδου διὰ συνοδικῆς πράξεως, μὴ ἀντιβαιούσης τὸ παράπαν τοῖς ἱεροῖς Κανόσι τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν Συνόδων καὶ τοῖς Πατροπαραδότοις ἐθίμοις, καὶ ταῖς διατυπώσεσι τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπ' αὐτοῖς οὖν τοῖς ὅροις αὕτη ἡ ἀρχῆθεν καλλιγόνος Μητῆρ ἡ «Ὡς ἀμπελος εὐθυνοῦσα ἐν τοῖς κλίτεσι τοῦ Οἴκου Κυρίου,»

ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι συνοδικῶς ἀποφαινομένη ἀναγορεύει καὶ κηρύττει τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν Ἀύτοκέφαλον, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ Σύνοδον ἀδελφὴν ἐν Πνεύματι ἑαυτῆς τε καὶ πάσης ἄλλης ἀνὰ μέρος Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἐτι ἀναγνωρίζει πλήρη καὶ κυρίαν καὶ Ἀποστολικὴν τὴν ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων γινομένην χειροτονίαν, ἣν ἔλαβον ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ Ἀποστολικοῦ Οἰκουμενικοῦ τούτου Θρόνου, ἡ καὶ ἀφ' ἐτέρου Ἀποστολικοῦ Θρόνου, ἡ καὶ Συνόδων αὐτοκεφάλων τῶν ἐν τῷ Ὀρθοδόξῳ πληρώματι. Ἐτι δὲ κατέχει πλήρη, κυρίαν καὶ ἀποστολικὴν πᾶσαν χειροθεσίαν αὐτῶν, καὶ πᾶσαν ἱεράν τελετὴν νομίμως τελουμένην, καὶ τοιαύτην ἀξιοῖ κατέχεσθαι καὶ παρὰ πάντων τῶν Ὀρθοδόξων.

Ταῦτα ὥρισεν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὀρθόδοξος ἱερά Σύνοδος, εὐχομένη ἀπλέτω πόθῳ καὶ διαπύρῳ ἀγάπῃ τῇ φίλῃ αὐτῆς ἐν Χριστῷ Ἀδελφῇ στηριγμὸν ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν τῇ ἐνότητι, προκοπὴν ἐν τοῖς παραγγέλμασι τοῦ Κυρίου, καὶ ἀγρυπνον προσοχὴν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Διδασκαλίαν τοῦ ποιμνίου, εἰς ὃ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπέστησε ποιμαίνειν, ὅπως ἂν εἴπωσι καὶ οἱ ἀντικείμενοι τῇ εὐσεβείᾳ, «Τίς αὖτῃ ἡ ἐκκύπτουσα ὡσεὶ ὄρθρος, καλῆ ὡς σελήνη, ἐκλεκτη ὡς ὁ Ἥλιος, θάμβος ὡς τεταγμέναι.» Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν, καὶ τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, δῶη ἡμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις

πάντοτε, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς τοῦ Πρώτου καὶ Μεγάλου καὶ Ἄκρου Ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς Παναγράντου αὐτοῦ Μητρὸς, τῆς Ἁειπαρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, τοῦ Τιμίου Ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν Ἁγίων Ἐνδόξων, Πανευφήμων, Θεοκηρύκων καὶ Πνευματοφόρων Ἀποστόλων, τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων Ἀμὴν.

† Ἄνθιμος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Ἀποφαίνεται.

† Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος Α' ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Συναποφαίνεται.

† Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος Β' ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Συναποφαίνεται.

† Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Συναποφαίνεται.

† Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γερμανὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Συναποφαίνεται.

† Ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἄνθιμος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Συναποφαίνεται.

† Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης τῆς ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλὴμ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Συναποφαίνεται.

† Ὁ Καισαρείας Παῖσιος † Ὁ Ἐφέσου Ἄνθιμος.

† Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος. † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος. ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ Σεβασμιωτάτου Γέροντος Ἁγίου Χαλκηδόνα Κυρίου Ἱεροθέου.

† Ὁ Δέρκων Νεόφυτος. † Ὁ Πρόεδρος Διδυμοτείου Μελέτιος.

† Ὁ Νεοκαισαρείας Λεόντ. † Ὁ Κρήτης Χρύσανθος. † Ὁ Σεβῶν Ἰάκωβος.

† Ὁ Βιζύης Γρηγόριος. † Ὁ Σωζουαγαθουπόλεως

† Ὁ πρ. Μεσημβρίας Σαμουήλ. Προκόπιος.

† Ὁ Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Συνοδικοῦ Τόμου καὶ τῶν ὑπογραφῶν, ἀμφότεροι οἱ χοροὶ ἔψαλλον ὁμοφώνως, «Πολυχρόνιον ποιῆσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὸν Παναγιώτατον καὶ Σεβασμιώτατον ἡμῶν Αἰθένητην καὶ Δεσπότην, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κύριον Κύριον Ἄνθιμον, Κύριε φύλαττε αὐτὸν εἰς πολλὰ ἔτη.» Καὶ εὐθὺς ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνος Τυπάλδος ἐξεφώνησε τὸ ἐξῆς χαριστήριον ἐπιφώνημα.

Τίς ὁ ἦχος οὗτος τῶν ἑορταζόντων ὁ παναρμόνιος; Τίς ἡ λαμπρότης αὐτῆ καὶ ἡ εὐπρέπεια τῆς παρουσίας μεγαλοπρεποῦς πανηγύρεως; Τί τὸ νέφος τοῦτο τῶν θυμιαμάτων τὸ περικυκλοῦν τὸ σέβας τῶν ἀγράντων τῆς πίστεως κειμηλίων, καὶ ἡ χαρμόσυτος αἴγλη τῆς φαινῆς ταύτης καὶ σελασφόρου λαμπαδαφίας; Τί ὅτι οἱ ἐξήχοντα δυνατοὶ κυκλοῦσι τὴν κλίνην τοῦ μυστικοῦ Σολομώντος, οὐ ῥομφαίαν μαχητοῦ ἐσπασμένοι, ἀλλὰ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἐστὶ ῥῆμα Θεοῦ; οὐδὲ πρὸς πόλεμον παρατεταγμένοι, ἀλλ' εὐαγγελιζό-

μενοι ἀγαθὰ τῆς Σιών, καὶ εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς; Φαιδρὸν ὄρω σήμερον τῆς Ἐκκλησίας τὸ σύστημα, καὶ τοῦ Πνεύματος τὴν χάριν ἀστράπτουσαν. Ὅρω παράταξιν γεραρὰν καὶ σεβασμίαν ὀμήγηριν, θεσπεσίους Ποιμένας καὶ Διδασκάλους, Ἱεράρχας σεπτούς, καὶ Πατριάρχας ἀγιωτάτους, τοὺς πάντας Θεολογοῦντας, καὶ τὴν πρὸς τὰ Θεολογούμενα πάσχοντας κοινωνίαν. Βλέπω, καὶ ἡ ἐπίγειος Ἱερουσαλήμ μιμῆναι τὴν ἐπουράνιον, καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱεραρχία περιχορεύουσα τὸ ἰλαστήριον συνάδει τῇ οὐρανίῳ, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ᾄσμα τὸν Τρισάγιον ὕμνον μετὰ τῶν ἀγγελικῶν μελωδοῦσα διακοσμήσεων· ὁ δὲ περιούσιος τοῦ Κυρίου λαός, ὡς ἐν εὐσήμεν ἡμέρᾳ ἑορτῆς ἡμῶν θυσίαν προσάγει λατρείας τε καὶ αἰνέσεως, καὶ μία παρὰ πάντων ἐπιτελεῖται συμφωνία. Ζητῶ τῆς χαρμονῆς τὴν ὑπόθεσιν, ἐπερωτῶ τῆς εὐφροσύνης τὸ αἷτιον, καὶ ἀκούω τοῦ Δαβὶδ θεηγοροῦντος, «*Αὕτη ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ Βασιλέως,*» τῆς ἀμιάντου καὶ ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· ὦ τῶν θαυμασίων ἡκουσμάτων! ὦ τῆς ἀφάτου δωρεᾶς τε καὶ χάριτος! Ἡ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἡ Μήτηρ καὶ Διδάσκαλος τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀναγορεύει σήμερον κανονικῶς τὴν τῆς Βασιλευομένης Ἑλλάδος Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν Αὐτοκέφαλον, καὶ Σύνοδον καθίστησιν ἐν αὐτῇ ἱεράν, καὶ ταύτην Ἀδελφὴν αὐτῆς ἐν Χριστῷ πεφιλημένην, πρὸς πάσας τὰς ὑπ' οὐρανὸν Ἐκκλησίας ἀνακηρύττει.

Ἐν τοιαύτῃ τῆς Ἐκκλησίας χαρᾷ ἐξέστω μοι, ὦ Πατέρες θεσπέσιοι, καὶ πάντες οἱ παρόντες, ὀλοψύχως ἀναβοῆσαι. «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ*

ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.» Ἀνετελε λοιπὸν φαιδρὰ καὶ παμφαῆς ἡ πολυπόθητος αὕτη ἡμέρα, ἣν ἐπεζῆτει μὲν ἀνωθεν παρ' ἡμῶν ἡ ἐκκλησία τῶν πρωτοτόκων, τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, ὠδινε δὲ κάτωθεν ἀπότινος ἡδὴ χρόνου ἡ εὐσέβεια τῶν γνησίων ποιμένων τῆς ἐπὶ γῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, προσεδόξα δὲ περιπαθῶς σύμπαν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τῶν ἀπανταχοῦ Ὁρθόδοξων. Ἀριζήλου δόξης δλόφωτος ἥλιος σελαγίζει σήμερον ἐπὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ὀρίζοντος, καὶ διὰ τῶν χρυσοειδῶν ἀκτίνων αὐτοῦ περιαιγάζει τὴν ἐπάνω ὄρους κειμένην αἰώνιον καὶ ἀγίαν πόλιν τοῦ Μεγάλου Βασιλέως, περὶ ἧς δεδοξασμένα ἐλαλήθη πανταχοῦ, καὶ ἐνδοξα φείποτε λαληθήσεται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ ἀναφαίνεται πάλιν νοερῶς κατηστερισμένον ἐπὶ τοῦ μεσουρανήματος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τὸ προσκυνητὸν σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Τετραπέρατος καὶ Ζωηφόρος τοῦ Κυρίου Σταυρός, συνάπτων τοῦ Ὁρθόδοξου Χριστιανικοῦ κόσμου τὰ πέρατα εἰς πνευματικὴν καὶ κανονικὴν ἐνότητα ὑπὸ τὴν ἀήττητον αὐτοῦ δύναμιν. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος φείποτε δογματικῶς ἠνωμένη μετὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, τῆς πνευματικῆς αὐτῆς μητρὸς, καὶ προστάτιδος καὶ κηδεμόνος, ἔμενε πρὸς καιρὸν διὰ πολιτικὰς περιπετείας ἀφεστῶσα ταύτης κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐνότητα· ἀλλ' ἰδοὺ νῦν αἰρεταὶ λοιπὸν τοῦ φραγμοῦ τὸ μεσότοιχον, τὸ πρὸς καιρὸν διαχωρίσαν μητέρα καὶ θυγατέρα, καθαιρεῖται πᾶν αἰτίον διαστάσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἡ κανονικὴ συνάφεια καὶ ἐνότης ἐμπεδοῦται σήμερον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἱερῶν κανόνων διὰ τοῦ ἱερωτάτου προσκυνητοῦ Συνοδικοῦ Τό-

μου, καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν πάσαις ταῖς Ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις ἐπιβραβεύεται, καὶ τὰ νέφη τῆς πρὶν κατηφείας σχεδάννυνται, καὶ ὁ τῆς Ἐκκλησίας οὐρανὸς αἰθριάζει, καὶ καταφαίνεται ὡς ἐν ἀπλέτῳ φωτὶ ὑψηλὸς ὁ τοῦ Κυρίου βραχίον, καὶ τὸ παντέφορον ἐκεῖνο τῆς ὑπερτάτης αὐτοῦ προνοίας ὄμμα ἀγρυπνον καὶ ἀκοίμητον ἐγρηγορὸς ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας.

Ταῦτα τῆς ἡμέρας τὰ μεγαλεῖα, τοιαύτην Θεοῦ εὐδοκίαν ἐκπεραίνει σήμερον ἡ θεοσύλληκτος αὕτη χορεία τῶν Ἱερῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἄνωθεν προθεσπισθεῖσαν περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας βουλήν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐπιθεσπίζουσα, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν ὀρθοδοξοῦσαν οἰκουμένην θεσμοδοτοῦσα.

Μακάριοι ἡμεῖς οἱ τῆς τοιαύτης τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμᾶς χάριτος ἀξιωθέντες γενέσθαι σήμερον αὐτόπται καὶ αὐτήκοοι μάρτυρες· μακαριώτεροι οἱ συμπροθυμηθέντες καὶ συντελέσαντες καὶ συμπράξαντες καὶ βουλή καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ἱερὸν τοῦτο ἔργον τῆς θείας οἰκονομίας· Ἐπιγινῶμεν, ὦ μακαριστοί, τῆς ἁγίας ἡμῶν Μητρὸς Ἐκκλησίας τὸ αἰδίων κράτος καὶ ἀκατάλυτον. Ἐπιγινῶμεν τὴν ἀείζωνον τοῦ Πνεύματος δύναμιν, τὴν κατασκιάζουσαν διαπαντός τὴν σωστικὴν ταύτην τοῦ Θεοῦ Κιβωτὸν, καὶ ζωοποιοῦσαν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τερμάτων αἰῶνων τοὺς ἐν αὐτῇ διαμένοντας. Ἐπιγινῶμεν τὸν Θεὸν τῶν Πατέρων ἡμῶν ζῶντα καὶ ἐμπεριπατοῦντα ἐν τῇ παρεμβολῇ ταύτῃ τοῦ νέου τῆς χάριτος Ἰσραὴλ· τὸν αἰώνιον Νυμφίον τῆς Ἐκκλησίας, τὸν Θεὸν τὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν, ὅστις ἐποίησεν ἡμῖν τὰ μεγάλα καὶ ἔνδοξα ταῦτα καὶ θαυμαστά

ἃ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. Ἡ τί ἄλλο παρὰ τὴν ἐξαιρετικὴν καὶ ἰδιάζουσαν τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμᾶς εὐδοκίαν καὶ ἀγαθότητα παρίστησι καὶ ἡ παρούσα πανίερος τελετὴ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης ταύτης Συνόδου, τελουμένη κατ' αἰσιωτάτην σύμπτωσιν ἐν αὐτῇ τῇ πανεόρτῳ ἡμέρᾳ, καθ' ἣν ἡ Ὀρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία πανηγυρίζει τὴν μνήμην τῶν πανευφύμων καὶ Θεοκηρύκων Ἀποστόλων τῶν πρωτοκορυφαίων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ τούτους ἐν ἄσμασιν ἱεροῖς καὶ ψδαῖς πνευματικαῖς ἀνυμνεῖ καὶ γεραίρει ὡς πρωτοστάτας τῶν Ἀποστόλων διηρημένους τοῖς σώμασι, καὶ ἠνωμένους τῷ πνεύματι; καὶ τίς οὐ βλέπει σήμερον προφανῶς καὶ ἀριδῆλως ἐνεργουμένην τὴν τῷ μακαρίῳ Πέτρῳ καὶ πᾶσι τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις ἀπὸ τοῦ ἀψευδοῦς στόματος τοῦ Θεανθρώπου Σωτῆρος ἡμῶν δοθεῖσαν ἐπαγγελίαν, ἣν ἠκούσαμεν σήμερον ἐπ' ἐκκλησίας ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἀναγινωσκομένην, ὅτι « Πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσι » τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, ἣν ὠκοδόμησε καὶ εἰς αἰῶνας οἰκοδομεῖ ἐπὶ τῆς πέτρας τῆς τοῦ Πέτρου πίστεως καὶ ὁμολογίας; Χαῖρέ μοι τοίνυν ἡ τοῦ Βασιλέως θυγάτηρ· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ φέρει τὸν λόγον ἡ παρούσα ἀείμνηστος ὑπόθεσις· χαῖρέ μοι ἡ τοῦ Βασιλέως θυγάτηρ, ἡ καλὴ καὶ ἄμωμος, ἡ νύμφη Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἡ περιστέρα ἢ ἀμόλυντος, ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἐν ἣ ἁγιάζομεν τὴν κλησιν ἡμῶν, καυχώμεθα εἰς τὴν κλησιν ἡμῶν, καὶ χαίρομεν διὰ τὴν κλησιν ἡμῶν, καὶ τὴν χαρὰν ἡμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ἡμῶν, καὶ εἴης εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐν Χριστῷ ἐγκαυχωμένη διὰ τὴν ἔσωθεν δόξαν σου (« ὅτι πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἔσω-

θεν »), και εὐφραينوμένη διὰ τὴν περικυκλοῦσάν σε δύναμιν, και σεμνυνομένη ἐπὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ἀθανασίας, μεθ' οὗ σε ὁ Χριστὸς ἐστεφάνωσεν, ὁ Νυμφίος σου οὗτος, ὁ ὠραῖος κάλλιε παρὰ πάντας ἀνθρώπους, ὁ Βασιλεὺς σου και αἰώνιος και ἄκρος Ἀρχιερεὺς σου, ὁ Κύριός σου και ὁ Θεός σου· ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμούς σου, και ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου, ἐκ δυσμῶν και βορρᾶ και θαλάσσης και ἑώς ὡς θεοφεγγεῖς φωστῆρας περιστοιχοῦντά σε, και κύκλον συναφῆ και ἀδιάτμητον ἐν τῇ καθολικῇ τοῦ Πνεύματος ἐνότητι περὶ σὲ περιγράφοντα, στέφανον ἀληθῶς τῆς σῆς ἐν Χριστῷ καυχῆσεως, και ἐν ἐνὶ στόματι και μιᾷ καρδίᾳ συνδοξάζοντα μετὰ σοῦ τὸ ἐπὶ τοῦ μετώπου σου ἐγκεχαραγμένον ἅγιον, και αἰνετὸν και ὑπερύμνητον ὄνομα τοῦ Μεγάλου Θεοῦ και Σωτῆρος ἡμῶν. « Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ. »

Ἦ Μητερ τῶν Ὁρθοδόξων Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἀφ' ἧς, ὡς ἀπὸ πηγῆς πυλυκρούνου ἀέννα βρῦουσιν εἰς πᾶσαν τὴν ὑπ' οὐρανὸν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας δωρήματα, και, ἵνα κατὰ τὴν Θεολόγον εἶπω φωνήν, « Εἰς ἣν τὰ πανταχόθεν ἄκρα συντρέχει, και ὅθεν ἄρχεται ὡς ἐμπορίου κοινοῦ τῆς πίστεως. » (Γρηγ. Ναζ. λόγ. λβ'). Ἐντεινε, και κατευοδοῦ και βασίλευε, ἐνεκεν ἀληθείας, και πραότητος και δικαιοσύνης, τὸν δὲ σταυρὸν τοῦ Κυρίου σου αἵρουσα πάτει ἐπάνω ὄφρων και σκορπίων, και ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, και οὐδὲν σε ἀδικήσει· ὁ Θεός ἐν μέσῳ σου, και οὐ σαλευθήσῃ. Κύριος ὁ Θεός τῶν δυνάμεων εὐλογεῖ ἄνωθεν διὰ παντός τὰς ὑπὲρ πάντων τῶν Ὁρθοδόξων πολυμόχθους φροντίδας σου, και τὴν ὑπὲρ πασῶν τῶν ἁγίων

τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἀποστολικὴν μέριμνάν σου. Κύριος ὁ Θεός τῶν δυνάμεων εὐλογεῖ και σήμερον και τῆς θειοτάτης ταύτης, ἧς συνεκάλεσας, ὀμηγύρεως τὴν πνευματικὴν ἀπόφασιν, και τὴν δι' αὐτῆς ἀναγορευομένην Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, τῆς εὐσεβοῦς και Ὁρθοδόξου ἐκείνης γῆς, ἣν ἀρχῆθεν ἐπάτησαν οἱ ὠραῖοι πόδες τῶν Ἀποστόλων τῶν εὐαγγελισαμένων τὰ ἀγαθὰ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, ὅπου ἤχησεν ἡ θεοβρήμων φωνὴ τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν, και Διδασκάλου τῆς οἰκουμένης, τοῦ Μεγάλου Παύλου, ὅπου ὁ προσκυνητὸς και πανέντιμος τάφος τοῦ πρωτοκλήτου και Ἀποστόλου τῶν Ἀποστόλων Ἀνδρέου· ὅπου ὁ Θεηγόρος Λουκάς ὁ Εὐαγγελιστὴς και Ἀπόστολος διήνυσσε και κατέπαυσε τὸ ἀποστολικὸν αὐτοῦ στάδιον, ὅπου πρὸς τοῖς ἄλλοις τιμαφέσι τῆς Ἐκκλησίας σεμνώμασιν ἀποτεθησαύρισται μέχρι και νῦν ἐν τῷ Μεγάλῳ Σηλαίῳ τῆς ἐνδόξου Ἀχαΐας ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ θεσπεσίου Λουκά ἀνιστορηθεῖσα εἰκὼν τῆς παντανάσης ἡμῶν Θεομήτορος, και ὅθεν τοσοῦτοι και τηλικούτοι Φωστῆρες τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀνέτειλαν κατὰ καιροὺς ἐπὶ τοῦ τῆς Ἐκκλησίας στερεώματος. Κύριος ὁ Θεός τῶν δυνάμεων στηρίζαι τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην, και πᾶσαν ἀπλῶς ἐπισκοπὴν Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς καλῆς εἰς Χριστὸν ὁμολογίας τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως.

Ἦ Θεὲ Τρισυπόστατε, Πάτερ ἀγέννητε, Γιὲ γεννητῆς και Πνεῦμα Ἅγιον ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς ἐκπορευτὸν, ὁ εἷς και μόνος ἀληθινὸς Θεός τοῦ παντός, διαφύλαττε τὴν ἁγίαν σου Ἐκκλησίαν ἀνωτέραν πάσης ἀντικειμένης δυνάμεως και πάσης ἐπηρείας ὀρατῶν και ἀορά-

των ἐχθρῶν ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἐπισυναγάγε δὲ καὶ πάντας τοὺς ἐσχορπισμένους ἀπ' αὐτῆς, καλέσας αὐτοὺς εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ ἔνωσον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποιμνῇ, ἵνα, ὡσπερ εἰς ὑπάρχεις ἡμῶν ὁ Κύριος, οὕτω καὶ μία ἡ πίστις τῶν εἰς σὲ πιστευόντων, καὶ ἐν βάπτισμα, τῶν εἰς τὸ ὄνομά σου βαπτιζομένων, καὶ γένηται πᾶσα ἡ γῆ, ἐν ἣ Χριστὸς ἐπικέκληται, χεῖλος ἐν, καὶ φωνὴ μία πᾶσιν, εἰς δοξολογίαν καὶ αἴνεσιν τῆς σῆς δόξης καὶ βασιλείας.

Σὺ δὲ Παναγιώτατε, Οἰκουμενικὴ Πατριάρχα, ὁ κοινὸς τῶν Ὀρθοδόξων πατήρ, ὁ τῆς ἀγίας ταύτης καὶ μεγάλης Συνόδου ἄνωθεν προεξάρχων λαχῶν, ἔπαρον νῦν τὰς παναγίας σου χεῖρας, ὡς ἐξ ἀπάσης τῆς χορείας τῶν περισταμένων σε ἀγιωτάτων Ἱεραρχῶν, καὶ εὐλόγησον ἐν ὀνόματι Κυρίου τὸν περιούσιον αὐτοῦ λαόν, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρ' αὐτοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Εἶτα ἀμέσως ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐξεφώνησε τὸ Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου καὶ μετὰ τὸ τέλος, Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, καὶ μετὰ τὸ Κύριε ἐλέησον, τὸ Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεὸς, εἶτα, Δόξα σοι Χριστέ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπίς ἡμῶν δόξα σοι, ὁ ἐν εἰδει πυρίνων γλωσσῶν, καὶ ἀπόλυσις, καὶ εὐλογούντος τοῦ Πατριάρχου οἱ χοροὶ ἔψαλλον, Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν Κύριε φύλαττε, εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα.

Τούτων οὕτω σὺν Θεῷ τελεσθέντων διελύθη ἡ τετάρτη αὕτη καὶ τελευταία συνέλευσις τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης Συνόδου, ἀποπερατωσάσης αἰσίως τε καὶ θεοφιλῶς τὸ ἅγιον καὶ Ἱερὸν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας εὐλογητὸν αὐτῆς ἔργον· καὶ ἀπῆλθον ἅπαντες χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι, καὶ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν δάκρυα χαρᾶς καὶ κατανύξεως ὅπως Χριστιανικῆς ἐκσταλάζοντες, αἰνοῦντες τε καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον ἐν τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Ταῦτα οὕτω γινόμενα ἐγράφη ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ εἰς αἰῶνιον μνήμην τῶν πεπραγμένων, καὶ δόξαν αἰδίου τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὑπεγράφη ἔπειτα παρὰ πάντων.

† Ἄνθιμος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀποφαίνεται.

† Ὁ Πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος Α' ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Ὁ Πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος Β' ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Ὁ Πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος συναποφαίνεται ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ.

† Ὁ Πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γερμανὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Ὁ Πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἄνθιμος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

- † Ὁ Καισαρείας Παΐσιος. † Ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος.
 † Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος. † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ σεβαστοῦ γέροντος ἁγίου Χαλκηδόνας Κυρίου Ἱεροθέου.
 † Ὁ Δέρκων Νεόφυτος. † Ὁ Πρόεδ. Διδυμοτείου Μελέτιος.
 † Ὁ Νεοκαισαρ. Λεόντιος. † Ὁ Σεβρῶν Ἰάκωβος.
 † Ὁ Κρήτης Χρῦσανθος. † Ὁ Σωζουαγαθουπόλεως Προκόπιος.
 † Ὁ Πρ. Μεσ. Σαμουήλ. † Ὁ Σταυρ. Κωνσταντῖνος

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΑΦΟΡΩΝΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΝ

ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ

ΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΗΣ ΑΥΤΗΝ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ,

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΤΟΜΟΝ.

Α΄.

ΑΝΘΙΜΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΙ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

ΑΠΑΝΤΕΣ οἱ τὸ Θεόσωστον καὶ Θεοφρούρητον τῆς Ἑλλάδος οἰχοῦντες Βασίλειον, εὐλογημένοι Χριστιανοί, ὅσοι τε τοῦ Ἱεροῦ καταλόγου, καὶ κλήρου ἐστὲ Ἱερώτατοι Μητροπολίται, Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Ἐπίσκοποι, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοὶ ἡμῶν ἀδελφοὶ καὶ συν-
 λειτουργοί, εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς, ὀσιώτατοι Ἱερομόναχοι, καὶ Διάκονοι, Καθηγούμενοί τε, καὶ Προηγούμενοι τῶν εὐαγῶν Μοναστηρίων, καὶ ὅσοι τῆς τῶν λαϊκῶν τυγχάνετε τάξεως, ἄρχοντές τε ὁμοῦ καὶ ἀρχόμενοι,

μέλη τίμια τῆς Μιᾶς, Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα, χάρις εἴη ὑμῖν ἀπὸ Θεοῦ, καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος· παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὴ, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Καὶ τοῦτο ἄρα τῆς ἀειζώου καὶ ἀενάου χάριτος τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, τῆς ἐνοικουσύνης διηνεκῶς ἐν τοῖς ἀχράντοις καὶ ἀκηράτοις περιβάλοις τῆς Καθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι, καὶ τέκνα ἀγαπητὰ. Περιαιρεῖται γὰρ ἰδοῦ τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ, ὃν ἡ πολύτροπος τῶν πραγμάτων φορὰ δυσπέραστον ἔστησε μεταξύ φιλοστόργου μητρὸς, τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ τέκνων φιλομητόρων, τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοθέων Χριστιανῶν τῆς ὀρθοδοξοσύνης γῆς τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ δεσμὰ τῆς σιγῆς διαβρῆγγυνται πολὺν τὸν μεταξύ χρόνον τὰς ἑκατέρων γλώσσας, πεδήσαντα, καὶ τὸ τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης αἶσθημα ἀνέκφορον συμπνίγοντα, καὶ ἀπρόιτον ἐν τοῖς λάρυγγι. Καὶ πάρεστι τοῖνυν ἀκοῦσαι φωνῆς μητρικῆς, καὶ φωνῆς ἀντακοῦσαι ἀδελφικῆς, καὶ προσεπεῖν, καὶ προσφθέγγασθαι, καὶ χαρῆναι ἐν ἀλλήλοις, καὶ τὸν ἐν Χριστῷ ἀνταλλάξασθαι ἀσπασμὸν, καὶ εὐφρανθῆναι αὖθις, ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσεν ἡμᾶς ὁ Ὑψιστος, ἐτῶν, ὧν εἶδομεν κακά. Τοσοῦτον ἀγαπητοί, καὶ τηλικούτον τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ οικονομίας, καὶ εὐσπλαγγνίας τὸ μέγεθος, καὶ τοιαύτην ἐν ἡμῖν, ἢ ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην καθολικὴ καὶ ὀρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία πανηγυρίζει σήμερον ἑορτὴν καὶ πανίγυριν.

Ἐν τοιαύτῃ τοῖνυν εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μέχρι συντελείας αἰῶνων μεθ' ἡμῶν ἔσεσθαι ἐπαγγεिलाμένου, ἡμεῖς οἱ ἐλέω Θεοῦ τὴν ἀποστολικὴν μέριμναν πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν ἀναδεδεγμένοι, καὶ τῆς περὶ αὐτὰς οικονομίας ἀνωθεν ἐμπειπιστευμένοι τὴν διαχείρησιν, ἐν ἀνοίξει χειλέων ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς τὰ πνευματικὰ, καὶ λίαν ἀγαπητὰ ἡμῶν τέκνα, ὅσοι τὸ Θεοφροῦρητον τῆς Ἑλλάδος οἰκεῖτε Βασιλειον, ἀπόντες μὲν τοῖς σώμασι, παρόντες δὲ ταῖς ψυχαῖς, πρῶτον μὲν τὸν ἐν Πνεύματι ἀπονέμεν ὑμῖν ἀσπασμὸν, ἀσπαζόμενοι ὑμᾶς ἐν φιλήματι ἀγίῳ. Εἶτα δὲ αὐτὴν ταύτην τὴν τῶν ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, γενομένην τε καὶ καθορισθεῖσαν κανονικὴν ἀποκατάστασιν καὶ οικονομίαν υπερῆδιστα πᾶσιν ὑμῖν εὐαγγελιζόμεθα· ὅτι, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν αἰτήσεως ἐπισήμως εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν διακοινωθείσης, Σύνοδον Ἱερὰν καὶ Μεγάλῃν ἐν τῷ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Πατριαρχείῳ ἐπὶ τούτῳ προθύμως συγκροτήσαντες, καὶ κοινῇ γνώμῃ καὶ ὁμοφώνῳ ἀποφάσει τὴν ἁγίαν καὶ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος εἰς αὐτοκέφαλον προβιβάσαντες, καὶ Σύνοδον διαρκῆ διοικοῦσαν τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐλευθέρως τε καὶ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πάσης ἐξωτερικῆς ἐπεμβάσεως κανονικῶς ἐγκαταστήσαντες, καὶ ταύτην ἀδελφὴν ἡμῶν τε, καὶ πασῶν τῶν Ὁρθοδόξων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἀναγνωρίσαντές τε καὶ ἀνακηρύξαντες, Τόμον ἐπὶ τούτοις Συνοδικὸν τῇ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος ἐξεδώκαμεν, ὃν καὶ εὐχαῖς ταῖς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὑμῖνοις καὶ δοξολογίαις καθιερώ-

σαντες, ὑμῖν τε αὐτοῖς, καὶ πάσαις ταῖς ὑπ' οὐρανὸν Ὀρθοδόξοις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις εἰς ἔνδειξιν διηνεκῆ, καὶ παράστασιν μόνιμον ἀπεστάλακαμεν. Τούτων δὲ οὕτω κατ' εὐχὴν γενομένων τε καὶ καθορισθέντων συνωδᾶ τοῖς Θεοῖς καὶ Ἱεροῖς Κανόσι τῶν Πνευματεμοφόρων καὶ Θεοκηρύκων Ἀποστόλων, καὶ τῶν πανσέπτων καὶ Θεοπνεύστων ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, χρέος ἱερὸν καὶ ἀπαραίτητον ἔγνωμεν, κατὰ τὴν ἡμετέραν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν ἐνοχὴν, ἵνα καὶ ἰδίᾳ ὑμῖν τε τοῖς Ἱερωτάτοις Μητροπολίταις καὶ Ἀρχιεπισκόποις καὶ Ἐπισκόποις, τοῖς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς, καὶ πᾶσιν ἀπλῶς τοῖς εὐσεβέσι καὶ Ὀρθοδόξοις Χριστιανοῖς, τοῖς τὸ Θεοφροῦρητον τῆς Ἑλλάδος οἰκοῦσι Βασιλείον, τέκνοις ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητοῖς καὶ περιποθήτοις, τὰς πατρικὰς ἡμῶν καὶ πνευματικὰς ἀπευθύνομεν ὑποθήκας καὶ παραινέσεις, ἃς καὶ κρατεῖν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀξιοῦμέν τε καὶ παρεγγυῶμεν. Καὶ δὴ γράφοντες δὲ τοῦ παρόντος εὐχετικῶς ἡμῶν ἐκκλησιαστικῶς, καὶ Συνοδικῶς Γράμματος, ἐντελλόμεθα καὶ παραγγέλλομεν πᾶσιν ὑμῖν, ἵνα τοῦ λοιποῦ τὴν κατὰ τὸν ἡμέτερον Συνοδικὸν Τόμον καθεστῆκυϊαν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπαξᾶπαντες ἀναγνωρίζητε ἀνωτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, περιβεβλημένην ἅπαντα τὰ δικαίωματα ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησιῶν, ὅσα περ ἐκέκτητο πρότερον ὁ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικὸς, Πατριαρχικὸς, Οἰκουμενικὸς Θρόνος, καὶ ταύτης ταῖς διαταγαῖς τε καὶ ἀποφάσεις καὶ συνοδικαῖς πράξεις, πειθαρχήτε καὶ ὑπέιχητε εὐλαβικῶς καὶ εὐσυνειδήτως, ὡς ἀπὸ νομίμου καὶ κανονικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἐν

ἁγίῳ Πνεύματι ἐκδιδομέναις, καὶ τὰς ὑπ' αὐτῆς καὶ δι' αὐτῆς γενησομένας χειροτονίας τῶν Ἀρχιερέων, ἐξ ὧν καὶ ἡ τῶν ἄλλων σεπτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων τελετουργία ἐξήρτηται, κυρίας τε κατέχητε καὶ ἱεράς, ὡς κεχορηγημένης πρὸς τούτους διὰ παντὸς τῆς κανονικῆς ἀδείας παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Αὐτὴν δὲ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὸν ταύτης Πανιερώτατον Πρόεδρον νοουθετοῦμεν, παραινῶμεν, καὶ παραγγέλλομεν διαφυλάττειν καὶ τηρεῖν ἀνόθευτον καὶ ἀπαραχάρακτον εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα τὴν Ἱερὰν τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως παρακαταθήκην, ἧς τὴν ἀνωτάτην ἐν τῷ ἰδίῳ κλίματι ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν, διεξαγωγὴν καὶ διεκδίκησιν, ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία διὰ τῆς Συνοδικῆς Πράξεως αὐτῆ ἐνεπίστευσε· σπουδαίους δὲ τηρεῖν πρὸς τε ἡμᾶς καὶ πρὸς πάσας τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας τὴν ἐνότητά τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, διέπειν καὶ διοικεῖν, καὶ κανονίζειν τὰ τῆς Ἐκκλησίας συμφῶνως τοῖς Θεοῖς Κανόσι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἱερῶν Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων, καὶ ταῖς Ἱεραῖς παραδόσεσι καὶ τοῖς πατροπαραδότοις ἐθίμοις, καὶ διατάξεσι καὶ διατυπώσεσι τῆς Μιᾶς, Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ μηδεμίαν ἐπιτρέπειν καινοτομίαν, ἢ παραλλαγὴν, ἢ κατάργησιν, ἐν βάρει Ἀρχιερατικῆς συνειδήσεως, ὡς λόγον ἀποδώσουσαν πρὸ τοῦ ἀδεκάστου βήματος ἐν τῇ φρικτῇ τοῦ Χριστοῦ δευτέρᾳ παρουσίᾳ. Αὐτὴν τε ταύτην τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ πάντας ἀπλῶς τοὺς ἐν τῷ Θεοστηρίκῳ κράτει τῆς Ἑλλάδος Ἀγίους Ἀρχιερεῖς κατὰ χρέος ὑπομιμνήσκομεν τὸ τοῦ Ἀποστόλου « Προ-

σέχετε ἑαυτοῖς, καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος· ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἀφίξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν· διὸ γρηγορεῖτε. » (Πράξ. κ')

Ἑμεῖς δὲ πάντες εὐλογημένοι Χριστιανοὶ, ἔθνος ἅγιον, βασιλείον ἱεράτευμα, προσφιλέστατον μέλημα τῶν πνευματικῶν ὠδίνων τῆς ἁγίας Μητρὸς Ἐκκλησίας, στήχετε ἐδραῖοι καὶ στερεοί, καὶ ἀκράδαντοι ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς πίστεως τὴν εὐπαγῆ καὶ ἀσάλευτον, διατηροῦντες ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὴν Ὁρθόδοξον ὁμολογίαν, ἣν ἄνωθεν παρὰ τῶν Πατέρων ἐδέξασθε, καὶ μετὰ τοῦ μητρῴου γάλακτος ἐθηλάσατε, ἐν ᾧ καὶ ἠυξήθητε καὶ ἐδοξάσθητε, δι' ἧς καὶ τὴν σωτηρίαν ἐλπίζετε. Ἰδίᾳ δὲ οἱ ἐν ἀξιώμασι καὶ ὑπεροχαῖς τὴν ἀκήρατον τῆς πίστεως περιέποντες κιβωτὸν, τὴν μητέρα ὑμῶν Ἐκκλησίαν, ἄχραντον αὐτὴν καὶ ἄθικτον ἀπὸ τῆς τοῦ ἐφημέρου κόσμου διαφυλάττετε προσπαθείας, τὸν βασιλέα τοῦ σύμπαντος εὐλαβοῦμενοι· οἱ νομοθέται τὸν Θεόδοτον νόμον γεραίροντες, Θεαρέστους ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς πολιτείᾳ τοὺς νόμους θεσπίζετε· οἱ δικασταὶ πρὸς τὸν ἀνέσπερον τῆς δικαιοσύνης ἐνατενίζοντες ἥλιον, ἀδεκάστους καὶ κατὰ Θεὸν τὰς κρίσεις ἐκφέρετε· οἱ ἐκ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου μὴ ταῖς τύρβαις τοῦ βίου ἐμπλέκεσθε, μηδὲ πολιτικοῖς ἀναμίγνυσθε πράγμασι, καὶ μηδὲν παρὰ τὰ διατεταγμένα ὑμῖν πράσσετε, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ὑμᾶς Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀρέσσητε· οἱ γονεῖς ἀνατρέφετε τὰ τέκνα

ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοουεσίᾳ Κυρίου, ἀρετῆς γινόμενοι τούτοις καὶ εὐσεβείας ὑπόδειγμα, κατὰ πρόβει τοῖς εὐσεβέσι καὶ ὀρθοδόξοις Χριστιανοῖς· οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι ἀντέχεσθε τῆς ὑγαινούσης διδασκαλίας, ἀποστρεφόμενοι τὰς βεβήλους καινοφωνίας καὶ ἑτεροδιδασκαλίας, καὶ ψωμίζοντες τὴν περὶ ὑμᾶς ἀπειρόκακον νεολαίαν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῆς ἀληθοῦς καὶ ζωτικῆς γνώσεως, τὸν στηρίζοντα καρδίαν ἀνθρώπου. Ἄπαντες, ἀγαπητὰ τέκνα, σπουδάσατε ἐν πνεύματι ἀληθείας, ἐν ζήλῳ ἀνυποκρίτῳ, ἀλλήλους ἀγαπῶντες, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, φανῆναι ἄξιοι υἱοὶ τῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ταύτας ἡμῶν, ἀγαπητοὶ, τὰς ὑποθήκας τε καὶ παραγγελίας ἐξ ἱερωτάτου καθήκοιτος μετὰ πατρικῆς στοργῆς καὶ πόθου ζέοντος πρὸς τὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος κληρὸν τε καὶ λαὸν ἀπευθύνοντες, ἐλπίζομεν εὐρήσειν τὰς εὐσεβεῖς ὑμῶν καρδίας ἀνεωγμένας πρὸς ὑποδοχὴν καὶ πιστὴν διακατοχὴν καὶ ἐκπλήρωσιν.

Ἐπὶ πᾶσι χεῖρας αἶροντες καὶ ὄμματα καὶ διανοίας πρὸς τὸν ἐπουράνιον Πατέρα τῶν οἰκτιρῶν καὶ τοῦ ἐλέους, καὶ ἀφθόνους ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς ἐκ τῆς ἀνεξαντλήτου καὶ ἀκενώτου αὐτοῦ ἀγαθότητος τὰς σωτηριώδεις δωρεάς τε καὶ χάριτας, εὐλογοῦμεν πατρικῶς ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας ἀπαξάπαντας τοὺς ἐν τῷ Θεοφρουρήτῳ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ἀδελφοὺς καὶ υἱοὺς ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς, μοναστὰς καὶ μιγάδας, ἄρχοντας καὶ ἰδιώτας, πλουσίους καὶ πένητας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, γονεῖς τε καὶ τέκνα, διδάσκοντας καὶ διδασκομένους, πολιτευομένους τε καὶ στρατευομένους, τοὺς ἐν πόλεσι,

τοὺς ἐν ἀγροῖς, τοὺς ἐν νήσοις, τοὺς ἐν πελάγει, πᾶσαν τάξιν καὶ πᾶσαν ἡλικίαν Χριστιανῶν Ὀρθοδόξων, καὶ πᾶσι παρά Θεοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν εἰς γενεάς γενεῶν πᾶν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον ἐπευχόμεθα. Κύριος ὁ Θεὸς χαρίζοιτο ὑμῖν ὑγιείαν, εὐημερίαν, ὁμόνοιαν, φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας, καὶ ἐπίδοσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ ψυχωσώτηριον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἀγαλλόμενοι ἐφ' ὑμῖν, δοξάζωμεν τὸν Θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν. Ὁ ἄνωθεν φωτισμὸς τοῦ Μεγάλου Πατρὸς τῶν φώτων Θεοῦ, καὶ ἡ χάρις τοῦ Μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ κοινωνία καὶ ἐπίπνοια τοῦ ὁμοουσίου καὶ συναϊδίου Πατρὸς καὶ Υἱῶ Πνεύματος, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογία εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

- † Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Καισαρείας Παΐσιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Κυζίκου Ἰωακείμ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερόθεος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης, διὰ χειρὸς τοῦ Ἐφέσου Ἀνθίμου.

- † Ὁ Δέρκων Νεόφυτος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Πρόεδρος Διδυμοτείχου Μελέτιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Νεοκαισαρείας Λεόντιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Κρήτης Χρῦσανθος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Σεβρών Ἰάκωβος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Βιζύης Γρηγόριος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Σωζουαγαθουπόλεως Προκόπιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

Α΄

ΑΝΘΙΜΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

ΕΚΚΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟΙ, Περιφανέστατοι, και Ευσεβέστατοι Υπουργοί του Μεγαλειοτάτου και Γαληνοτάτου Βασιλέως της Ελλάδος, γνήσια τέκνα της Καθολικής Ὁρθοδόξου του Χριστου Ἐκκλησίας, και ήμέτεροι κατά Πνεῦμα υἱοὶ περιπόθητοι, χάρις εἴη ὑμῖν και εἰρήνη παρὰ Θεου Κυρίου Παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχῆ, εὐλογία και συγχώρησις.

Τὰ ἀπὸ τῆς τριακοστῆς Μαΐου ἐνεστῶτος ἔτους περὶ σπουδάστα τῆς ὑμετέρας Ἐκκλαμπρότητος κομισάμενο γράμματα, ἐν οἷς ἡ τοῦ ἐν Ἑλλάδι Ἱεροῦ Κλήρου αἰτήσεις ἡμῖν διηγέλλετο, ἵνα ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἁγία και Μεγάλη του Χριστου Ἐκκλησία ἀναγνωρίσῃ και εὐλογήσῃ και καθαγιασῇ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν αὐτόθι ἁγίων του Θεου Ἐκκλησιῶν, ἥσθημεν ἅπαντες ἀμύθητον χαρὰν, ἰδόντες ὅτι ἡ ἐνότης τῶν θεσπεσίων δογματῶν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως, ἦν τῆ του Θεου χάριτι ἀπὸ πάσης ἐπηρείας ἀλώθητον διετήρησεν ὡς πιστὸς του Εὐαγγελίου, και τῶν ἀχράντων του Θεου Μυστηρίων οἰκονόμος, ὁ Ἱερὸς τῆς Ἑλλάδος Κληρος, καθὼς παρέλαβεν ἐξ ἀρχῆς παρὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἐκδηλος ἤδη παρίσταται ἐν τῇ αἰτήσει τῆς ἐκκλησιαστικῆς και κανονικῆς ἐνότητος τῆς ὑπὸ του αὐτοῦ

Πνεύματος τεθεσπισμένης τε και καθωρισμένης και μέρους οὐσιώδους τῆς αὐτῆς ταύτης πίστεως ἀναγκαιῶς και ἀπαραιτήτως θεωρουμένης.

Και τοσοῦτω δὲ μάλλον ἐπὶ τῇ Θεοφιλεῖ ταύτῃ πράξει ἐσκήρτησεν ὑπ' ἀγαλλιᾶσεως σύμπασα ἡ καθ' ἡμᾶς Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ὅσω πρότερον δεινῶς ἐσχυρώπαζες και ἤλγει ἄλγος ἀπαραμύθητον, μεριμῶσα περὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, ἃ ἐξέθρεψε τῷ ἀγιωτάτῳ γάλακτι τῆς Ὁρθοδοξίας, τοσαῦτα και τηλικαῦτα διὰ τοσοῦτων αἰῶνων καμοῦσα ὑπὲρ αὐτῶν, οὐ μόνον αὐτοῖς τὰ κοσμικὰ ἐκ τῶν χειρῶν του πανδαμάτορος χρόνου διασώσασα ἀγαθὰ, ἀλλὰ και τὰ πνευματικὰ και αἰδία δωρησαμένα, και μηδέποτε αὐτοὺς παντοίαις μηχαναῖς ἐπιβουλεουμένους περιδοῦσα· ἀνθ' ὧν ἐσαεὶ εὐγνωμοσύνης και πίστεως τεύξεσθαι ἤλπιζε, και δόξα τῷ Θεῷ, οὐ κατησχύνθη ἐν ταῖς ἐλπίσιν αὐτῆς, ἀλλ' ἐορτάζει σήμερον και πανηγυρίζει φαιδρῶς τὴν ἀνάληψιν τῆς διὰ τὴν τῶν καιρῶν τραχύτητα ἐπισυμβάσης διακοπῆς του ἱεροῦ τῆς εἰρήνης συνδέσμου. Ἀγάλλεται ἀληθῶς και εὐφραίνεται, και δάκρυα χαρᾶς ἐπισπένδει τοῖς ἀδελφικοῖς τούτοις και εἰρηνικοῖς γράμμασι, δοξολογοῦσα τὸν Ὑψιστον, τὸν κηδόμενον τῆς τῶν Ὁρθοδόξων ἀκεραιότητος και ἐκλείας, και τὰς ἀπανταχοῦ αὐτοῦ περιουσίους ἐκκλησίας εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν και Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τῆς ἐνότητος του Πνεύματος του διὰ τῶν Θεοκρηύκων Ἀποστόλων και τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων λαλήσαντος παναγάθως συνάπτοντα.

Τοιαύτῃ μὲν οὖν ἡ παρ' ἡμῶν διάθεσις πρὸς τὰ του εὐσεβοῦς ὑπουργείου του Θεοστηρίκτου Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος θεοφιλέστατα γράμματα, και πρὸς τὴν του

Ἱερωτάτου Κλήρου τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας ἰκεσίαν καὶ αἴτησιν. Ἐφ' ᾧ καὶ Ἱερὰν Σύνοδον πλήρη συγκροτήσαντες μετὰ τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ ταύτῃ τῶν πόλεων ἐνδημούντων ἀγιωτάτων Πατριαρχῶν καὶ Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων, καὶ τὸν τοῦ Παναγίου Πνεύματος φωτισμὸν εὐλαβῶς ἐπικαλεσάμενοι, ἵνα μὴ τῷ ὑπερέβλλοντι πόθῳ τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀγαλλιᾶσεως πράξωμέν τι παρὰ τὰ ἀνέκαθεν ἐκκλησιαστικῶς κεκανονισμένα, ἐν πολλαῖς ἐφεξῆς Ἱεραῖς συνελεύσεσι πάντ' ἀνακρίναντες μετ' ἀκριβείας τε καὶ εἰλικρινείας, καὶ πᾶσαν τὴν ἐνδεχομένην οἰκονομίαν καὶ συγκατάβασιν ἐπιδείξασθαι φιλοτιμησάμενοι, τοῦθ' ὅπερ ἠδυνάμεθα πράξαι, μηδὲως τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἱερώτατα καθήκοντα αὐτοὶ ἀθετοῦντες, ἢ παραβιάζοντες παρὰ τὴν ἀξίαν, προφρόνως καὶ λίαν κεχαρισμένως ἐπράξαμεν **ΤΟΜΟΝ ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ** παμψηφεί καὶ ὁμοφώνως ἐξεργκόντες· ὃν καὶ δῶρον ὄσιον καὶ τιμαλφές φιλοστόργως δωροφοροῦμεν δι' ὑμῶν παντὶ τῷ Ὀρθοδόξῳ Κλήρῳ καὶ λαῷ τῷ ὑπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον Κράτος πολιτευομένῳ, πρυτανεύοντες κανονικῶς τὸ **ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΝ** τῇ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίᾳ, ἵνα δικαίως μεγαλύνηται καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἔργον ἀπαραίτητον τῶν ἱερῶν ἡμῶν καθήκοντων ἔλογισάμεθα, ἵνα ἐξ αὐτῆς πρώτης κανονικῆς ἐγκαταστάσεως καθορίσωμεν αὐτῇ καὶ ὑποτυπώσωμεν καθάπαξ τὰ τε ἐκκλησιαστικὰ προνόμια, ὅσα περ αὐτῆς παγιώσει διὰ παντός τὴν εὐστάθειαν καὶ τὰ ἱερά καθήκοντα, ἅτινα ὡς ἐπίπαν ὀφείλει τηρεῖν πρὸς διηκέειαν τῆς καθολικῆς ἐνότητος μετὰ πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλ.

σιῶν, καὶ τὴν ἐν πᾶσι διὰ παντός ἀπαράλλακτον ταυτότητα τῆς σφραγίδος τῶν τοῦ Παναγίου Πνεύματος δωρεῶν. Ἐπὶ τούτοις πανδήμως τε καὶ πανηγυρικῶς ἀνεκηρύξαμεν αὐτὴν διὰ τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου εἰς πάσας τὰς ὑπ' οὐρανὸν Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας τὰς τε ὑπὸ τὴν πνευματικὴν κυριαρχίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν ἄλλων ἀγιωτάτων Πατριαρχῶν διατελούσας, καὶ τὰς ὑπὸ Ἱερῶν Συνόδων κανονικῶς διοικουμένας, ὥστε τοῦ λοιποῦ ἀναγνωρίζεσθαι ταύτην Ἀυτοκέφαλον· τὴν δὲ κατὰ τὸν Συνοδικὸν ἡμῶν Τόμον Ἱερὰν αὐτῆς Σύνοδον ὡς ἀδελφὴν ἡμῶν τε καὶ ἐκείνων γεραίρεσθαι τε καὶ μεγαλύνεσθαι, ἐπιλεγομένην τε καὶ ἐπιγραφομένην παρὰ πάντων **ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**.

Οὕτω μὲν οὖν ἡ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησίας ἀποκατάστασις πέρας ἔχει παρ' ἡμῶν τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι· πεπεσμεθα δὲ, ὅτι ἤ, τε ὑμετέρα Ἐκλαμπρότης καὶ ὁ Ἱερὸς Κλήρος, καὶ σύμπας ὁ φιλόθεος καὶ εὐσεβὴς λαὸς τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλλάδος, τὰ γήγισα καὶ πιστὰ τέκνα τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ ἧς ὤφθητε καὶ ἐν ἔργοις καὶ ἐν βουλαῖς εὐσεβῶς καὶ φρονίμως μογήσαντες, ἀσμένως ἀσπάσασθε τὸν παρὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας φιλοστόργους χερσὶν ἐπιβραβεύομενον τοῦτον στέφανον.

Τῆς δὲ εὐσεβοῦς καὶ ἐμφορονος Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἔργον ἐστὶ τὸ λοιπὸν, ἵνα τὸ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας δικαιοματικῶς ἐπιχορηγηθῆν, δείξῃ καὶ πράγματι καὶ ἐν ἔργοις καὶ ὄντως ἀνεξάρτητον καὶ εὐσταθῆ αὐτὴν ἐν τοῖς Πνευματικοῖς ἀποκαταστήσῃ, Καίσαρι μὲν αὐτὰ μόνα τὰ τοῦ Καίσαρος ἀπονέμουσαν,

Θεῷ δὲ μόνῳ τὰ τοῦ Θεοῦ, ὡς ὁ Θεάνθρωπος ἡμῶν Κύριος ἐντέλλεται. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς συντρέχομεν ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς καὶ ἐπισυστάσεσιν, ἐξαιτούμενοι παρὰ τῆς Θεοφρουρήτου Βασιλείας προστατεύειν τε αἶψα καὶ ὑπερασπίζεσθαι τῶν τῆς Ἐκκλησίας δικαιωμάτων, περιφρουρεῖν τε καὶ κρατύνειν καὶ λαμπρύνειν αὐτήν, καὶ τοὺς ἱεροὺς Θεσμούς ἐνεργοῦς καὶ ζῶντας ἀναδεικνύειν. ὅπως μὴ μόνον ἡ ἀξία τῆς εὐσεβείας τοῦ φιλοχρίστου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἕξω σεβαστῇ καὶ αἰδέσιμος, καὶ κατὰ τῶν ἐπιθραζόντων γενναῖα καὶ ἀνεπαίσχυντος τῆς Χριστιανικῆς πίστεως πρόμαχος, καὶ ἡμεῖς δὲ ἀγαλλώμεθα ὡς ἐπὶ δικαίᾳ καὶ ἀσφαλεῖ τῇ πράξει ταύτῃ, καὶ εὐαπολόγητοι ὦμεν πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἐπιτρέψαντα ἡμῖν τὴν πνευματικὴν οἰκονομίαν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς εὐσταθείας καὶ ἀποκαταστάσεως.

Προτρέπομεν δὲ τὴν ὑμετέραν ἐν Χριστῷ ἀγάπῃ ἀποδοῦναι τοῖς παρ' ὑμῖν Ἱερωτάτοις Μητροπολίταις καὶ Ἀρχιεπισκόποις, καὶ Ἐπισκόποις, τοῖς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοῖς ἡμῖν ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς, τὸν περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας Συνοδικὸν Τόμον τῆς ἐπὶ τούτῳ συγκροτηθείσης ἐνταῦθα Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἅμα τοῖς πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πάντα τὸν Ἱερὸν Κλήρον καὶ τὸν Ὀρθόδοξον Ἑλληνικὸν λαὸν πατρικοῖς καὶ εὐχετικοῖς ἡμῶν γράμμασιν, ἅπερ ἀξιούμεν ἀναγνωσθῆναι δημοτελῶς ἐν ταῖς Ἱεραῖς Ἐκκλησίαις, ταῖς ἀνά πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ταῦτα μὲν τὰ παρ' ἡμῶν, σύμφωνα ὅλως τοῖς θείοις Κανόσι, καὶ δὴ καὶ λίαν ἀρέσκοντα τοῖς γεραίρουσι τὴν ἱεράν καὶ πολύτιμον παρακαταθήκην, ἣν ἡμῖν τοσοῦτοι θεσπέσιοι ἄνδρες αἵματι καὶ ἰδρῶτι περιβρέεόμενοι ἐνεπίστευσαν. Ὁ δὲ Θεὸς

τῆς ἀγάπης δῶν ἅσιν μὲν τὸ αὐτὸ φρονεῖν εἰς αἰῶνας, τὴν δὲ Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος φωτίζει εἰς τὰ πρὸς στηριγμὸν καὶ παγίωσιν τῆς πίστεως συμβαλλόμενα· ὑμᾶς δὲ ἐνισχύει πρὸς τὴν τῆς Θεοσδότου εὐνομίας ἀσφαλῆ καὶ ἀπερίτρεπτον στερέωσιν, πρὸς ψυχικὴν ἀπάντων σωτηρίαν, καὶ δόξαν τοῦ Παναγίου αὐτοῦ ὀνόματος. Οὐ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογία εἶη μετὰ τῆς Ἑμετέρας Ἐκλαμπρότητος.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1850 Ἰουνίου κθ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Καισαρείας Παῖσιος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Κυζίκου Ἰωακείμ ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερόθεος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης διὰ χειρὸς τοῦ ἐφέσου Ἀνθίμου.

† Ὁ Δέρκων Νεόφυτος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Πρόεδρος Διδυμοτείχου Μελέτιος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Νεοκαισαρείας Λεόντιος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Κρήτης Χρῦσανθος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Σερρών Ἰάκωβος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Βιζύης Γρηγόριος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Σαζουαγαθουπόλεως Προκόπιος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

Ἡ παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος σταλείσα τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ καὶ τῇ περὶ αὐτὸν Ἱερᾷ Συνόδῳ ἀπάντησις πρὸς τὸ κοινὸν ἐκκλησιαστικὸν εὐχρητικὸν τε καὶ παραινετικὸν γράμμα.

Παναγιώτατε Θειότατε καὶ Οἰκουμενικῆ
Πατριάρχᾳ Κύριε Κύριε Ἄνθιμε.

Καὶ ἡ περὶ τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα Ἱερωτάτη Σύνοδος!

Τὸν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀδελφικὸν ἡμῶν ἀσπασμὸν εὐσεβάτως ἀπονέμεμεν.

Θερμοτάτας ἀνεπέμψαμεν τῷ τῶν ὄλων Θεῷ εὐχαριστηρίου δοξολογίας ἐν ἀγαλλιάσει ἅμα καὶ κατανύξει τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ἐφ' οἷς ἠδόκησε καὶ αὖθις περὶ τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὡς ἡμῖν ἐδηλώθη ἐκ τῶν Συνοδικῶν γραμμάτων. Τὸ ἐκ περιστάσεως παρεμβληθὲν μεσότοιχον μεταξὺ Ἐκκλησιῶν ἀδελφῶν ἐν πνεύματι γνησίῳν ἤρθη, ἡ σιγὴ ἐλύθη, καὶ ὁ ἐσωτερικῶς αἰεὶ διαμένων πνευματικὸς αὐτῶν σύνδεσμος ἐφάνη πάλιν καὶ ἐξωτερικῶς, ὡς στερεός τε καὶ ἀδιαρρήκτος ἐσαεὶ χάριτας δὲ μεγίστας ὠμολογήσαμέν τε καὶ ὁμο-

λογοῦμεν καὶ τῇ Ὑμετέρα Παναγιότητι καὶ πάσῃ τῇ περὶ Αὐτὴν Ἱερωτάτῃ Συνόδῳ, ὅτι τῇ εἰθισμένῃ ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ οἰκονομία καὶ νῦν χρῆσάμενοι, ἠξιώσατε γνῶναι καὶ ἀποφύνασθαι περὶ τῆς κατ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτι τὰ ἡμέτερα πράγματα ἀπῆται, πρὸς τὴν τῆς Πνευματικῆς ἐνότητος τῆς καθόλου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διατήρησιν. Παραλαβόντες γὰρ παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως τὰ παρὰ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος Συνοδικὰ ἔγγραφα, ἦτοι τὸν Συνοδικὸν Τόμον, καὶ τὴν πρὸς ἅπαντα τὸν παρ' ἡμῖν ἱερὸν Κλῆρον καὶ Ὁρθόδοξον λαὸν Ἐγκύκλιον Ἐπιστολὴν, καὶ τὴν ἰδιαιτέραν πρὸς ἡμᾶς Ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, καὶ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ ἐπιστάσις διεξεληθόντες, εἶδομεν ἐν αὐτοῖς τὴν μὲν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος αὐτοκέφαλον κανονικῶς ἀναγορευομένην, τὴν δὲ ἐν αὐτῇ Σύνοδον, τὴν ἐπιτετραμμένην τὴν Πνευματικὴν διοίκησιν αὐτῆς, ὡς ὑπερτάτην ἀρχὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωριζομένην τε καὶ κηρυττομένην εἰς πάσας τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας, καὶ ἀδελφὴν ὑμῶν ἐν Πνεύματι προσαγορευομένην, καὶ πασῶν τῶν προνομίων ἀξιουμένην παρὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅσαι παρέπονται τῇ ἀνωτάτῃ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ. Ταῦτα πάντα, ὡς δῶρον τιμαλφές παρὰ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εὐγνωμόνως ἀποδεξάμενοι, ἐπιμελῶς σπουδάσομεν, ὅπως ἄξιοι τῆς τοιαύτης ἀναδειχθῶμεν χάριτος. Ἐλάβομεν οὐπερ ἐδεόμεθα, ἠξιώθημεν, ὅπερ ἡμῖν ἀναγκαῖον κατέστη πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῆς Ἐκ-

κλησίας, καὶ ἔχομεν ἤδη τοῦτο, ὡς ἐνδόσιμον διηνεκές, ἵνα ὑποβάλῃ τὸ ὀφειλόμενον ἡμῶν πρὸς τὴν Ὑμετέραν, καὶ τὴν περὶ αὐτὴν Ἱερωτάτην Σύνοδον βαθῦ σέβας, τὴν ἐνθερμον ἀγάπην, καὶ τὴν ζωηρὰν εὐγνωμοσύνην. Τὴν αὐτὴν περὶ αὐτῶν ἔσχε γνώμην καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Θεοσέβαστος καὶ Θεοφρούρητος ἡμῶν Ἀναξ! οὗ τὸ κράτος εἴη διαϊωνίζον μετ' εὐκλείας τε καὶ εὐδαιμονίας! Διὸ καὶ εὐμενῶς ἠδύοχησε δι' Ὑψηλοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος, ἵνα τελεσθῇ πανδημῶς ἱερά τελετὴ, καὶ ἀναγνωσθῶσι τὰ ἐγγραφα εἰς ἐπήκοον παντός τοῦ λαοῦ. Κατὰ τοῦτο τοίνυν καὶ ἡ Σύνοδος διατάξατο τὰ πρὸς τοῦτο, καὶ οὕτω τῇ εἰκοστῇ τοῦ παρεληλυθότος μηνὸς Αὐγούστου ἐψάλη δοξολογία εὐχαριστήριος ἐν πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις τῆς Ἑλλάδος, καὶ μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθη εἰς ἐπήκοον παντός τοῦ λαοῦ ὁ Συνοδικὸς Τόμος, καὶ ἡ Ἐγκύκλιος Ἐπιστολή. Ἡ ἡμέρα αὕτη ὑπῆρξεν ἡμέρα εὐφροσύνης τε καὶ ἀγαλλιάσεως, ὡς κηρύττουσα τρανῶς τὴν ἀρμονίαν καὶ σύμπνοιαν τῶν ὑφ' ἐνός Πνεύματος τοῦ Χριστοῦ συνεχομένων τε καὶ φωτιζομένων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, διὸ καὶ ἀξιωμαθήμενους καὶ ἐπίσημος διαμενεῖ παρ' ἡμῖν διὰ παντός. Καὶ ταῦτα μὲν εὐγνωμόνως τε καὶ προθύμως οὕτως ἐτελέσθη. Συνειδότες δὲ καὶ ἡμεῖς ἐναργῶς τὸ σπουδαιότατον καθήκον, ὅπερ ἡμῖν ἤδη ἐπίκειται, ἵνα ὁσίως τε καὶ θεοφιλῶς τὰ τῆς ἐπιτραπέισης ἡμῖν Ἐκκλησίας Πνευματικὰ διεξάγωμεν, καὶ πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν, καὶ τὴν εὐσέβειαν τὸν παρ' ἡμῖν Ὁρθόδοξον Κλῆρον τε καὶ λαὸν κατὰ τὸ θεῖον θέλημα ὀδηγῶμεν, οὐδενὸς φεισόμεθα πόνου καὶ

μερίμνης εἰς τὴν τοῦ ἱερωτάτου τούτου καθήκοντος ἐκτέλεσιν, στάθμην καὶ πηδάλιον τῆς ἡμετέρας Πνευματικῆς ποιμαντορίας προθέμενοι αἶε τοὺς ἱεροὺς Κανόνας τῶν Θεοπνεύστων Ἀποστόλων, καὶ τῶν σεπτῶν ἁγίων Συνόδων τὰς ἱεράς παραδόσεις, καὶ τὰ Πατροπαράδοτα ἔθιμα τῆς καθολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καθ' ἃ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ μνημονεύειν ὀφείλομεν ἐν τοῖς ἱεροῖς Διπτύχοις τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ καιρὸν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, καὶ τῶν λοιπῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν, ὡς καὶ πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθόδοξων, ἵνα καὶ ἡ τῆς Ἑλλάδος Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διατελῇ καὶ τοῦ λοιποῦ, καθάπερ καὶ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦδε, οὐδέποτε διέλιπεν ἀποτελοῦσα μέλος ἰγνήσιον καὶ ἀναπόσπαστον τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ὁρθόδοξων, καὶ ἡμεῖς εὐαπολόγητοι εὐρεθῶμεν ἐνώπιον τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς δικαιοκρισίας αὐτοῦ καὶ ἀνταποδόσεως. Ἡ δὲ πεποίθησις ἡμῶν θεμελιούται ἐπὶ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὴν φωτίζουσαν, καὶ ἐνισχύουσαν πάντας, καὶ ἐπὶ τὴν ἀψευδῆ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐπαγγελίαν, ἣν ἐπηγγείλατο, ὅτι, ὅπου εἰσὶ δύο, ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα, ἐκεῖ καὶ αὐτὸς πάρεστιν ἐν μέσῳ αὐτῶν. Ἐπικαλούμεθα δὲ καὶ τὰς Ὑμετέρας Παναγίους εὐχὰς, ἵνα δι' αὐτῶν συναντιλαμβάνησθε ἡμῶν πρὸς ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῆς ἀκριβοῦς ἡμῶν προθέσεως, πρὸς δόξαν τῆς ἁγίας αὐτοῦ Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς σωτηρίαν τὴν ἐν Χριστῷ πάν-

των τῶν τῆ ἡμετέρα Πνευματικῆ Ποιμαντορία ἐπιτε-
τραμμένων, οὓς ἐξηγόρασε τῷ τιμίῳ Αὐτοῦ αἵματι.
Διατελοῦμεν δέ,

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος σὺν τῇ περὶ Αὐτὴν
Ἀγιοτάτῃ Συνόδῳ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀδελφοί.

Ἐξ Ἀθηνῶν
τῆς 5. Σεπτεμβρίου
τοῦ αἰών. Σωτηρίου
ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος Ἀθηνῶν Νεόφυτος.
Ὁ Κυνοῦρίας Διονύσιος,
Ὁ Φιλώτιδος Ἰάκωβος.
Ὁ Εὐβοίας Νεόφυτος.
Ὁ Καλαβρύτων Βαρθολομαῖος.

Ἡ παρὰ τοῦ Ἐκλάμπρου Ὑπουργείου τοῦ
Θεοστηρικτοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος
σταλεῖσα τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ καὶ
τῇ περὶ αὐτὸν Ἱερᾷ Συνόδῳ ἀπάντησις πρὸς
τὸ ἐκκλησιαστικὸν εὐχαιτικὸν τε καὶ παραι-
νετικὸν γράμμα.

Παναγιώτατε καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχῃ
Κύριε Κύριε Ἀνθιμε.

Ἐν Χριστῷ ἡμῶν Πάτερ Σεβασμιώτατε.

Τῆν παρὰ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ
Αὐτὴν ἁγίας Συνόδου ἐπισταλεῖσαν ἡμῖν εὐχαιτικὴν
διὰ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κυρίου Μισαήλ Ἀποστολίδου
δοσμενοὶ ἐκομισάμεθα, σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὸν Συνοδικὸν
Τόμον καὶ τὴν πρὸς πάντα τὸν ἱερόν Κληρὸν καὶ τὸν
Ὁρθόδοξον λαὸν τῆς Ἑλλάδος ἐγκύκλιον εὐχαικίῃν τε
καὶ παραιναιτικὴν. Εὐλαβῶς δὲ καὶ πάνυ ἐπισταμένως
διεξεληθόντες, ὑπερήσθημεν ὡς εἰκὸς ἐπὶ τῇ ἐν αὐτῇ
ἀριδῆλως δεικνυομένῃ πρὸς ἡμᾶς Πατρικῇ στοργῇ
καὶ ἀγάπῃ· ἐξ ἧς αἱ θερμότεραι εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι,
ὡς ἀπὸ Πατρικῆς καρδίας ἐχέει δαψιλῶς ἐφ' ἡμᾶς καὶ

ἐπὶ πᾶν τὸ Θεοστήρικτον Βασιλεῖον τῆς Ἑλλάδος. Τῆς αὐτῆς πάντως ἀγάπης καρπὸς ἐστὶ καὶ ἡ ὑπερβάλλουσα καὶ Θεοφιλῆς χαρὰ, ἣν ὡς ἡμῖν ἀναγγέλλετε, ἐχάρη ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὁρῶσα τὴν ἐν Χριστῷ ἀδελφὴν αὐτῆς Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀσάλευτον ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐστηκυῖαν. Καὶ ὄντως ὁ Χριστιανικὸς λαὸς τῆς Ἑλλάδος ἀείποτε διετέλεσεν ἀπριξ ἀντεχόμενος τῆς πατρῴας εὐσεβείας, καὶ ὡς ἀνεκτίμητον πατρικὴν κληρονομίαν τιμῶν καὶ σεβόμενος, καὶ ἀμετάτρεπτον διατηρῆσαι καὶ παραδοῦναι τοῖς ἐπιγινθμένοις ἀγωνιζόμενος. Ἐδήλωσε δὲ τρανῶς τὴν σταθερότητα ταύτην τοῦ φρονήματος καὶ ἐν τοῖς μεγίστοις δεινοῖς, ἃ ὑπέστη, καὶ ἐν τοῖς κρισιμωτάτοις καιροῖς ἐν οἷς εὐρέθη, πρῶτην καὶ σπουδαιωτάτην αὐτοῦ φροντίδα ποιούμενος τὴν τῆς Ὁρθοδόξου αὐτοῦ πίστεως ἐξασφάλισιν. Τὸ ἔθνικόν τοῦτο καὶ εὐσεβὲς φρόνημα συμμεριζομένη ἐντελῶς καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως, ὑπερήσθη οὐχ ἥττον καὶ ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῆς συγκροτήσεως Συνόδου ἁγίας περὶ τὴν Ἑμετέραν Παναγιότητα, ἣτις ἀναγνωρίσασα κανονικῶς κατὰ τὴν παρ' ἡμῶν καὶ τῆς παρ' ἡμῖν Ἱερᾶς Συνόδου γενομένην αἴτησιν, τὸ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας αὐτοκέφαλον, καθηγίασε καὶ ἐπεσφράγισεν αὐτὸ, συντάξασα περὶ τούτου καὶ Τόμον Συνοδικόν ἐς αἰδίον τοῦ γεγονότος μνήμην τὴν δὲ Ἱερὰν ἡμῶν Σύνοδον, ὡς ὑπερτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν τῆς αὐτοκεφάλου ἤδη Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀσπασμένη, ὡς ἀδελφὴν ὁμότιμον ἐν Χριστῷ προσαγο-

ρεύει, παρασχοῦσα αὐτῇ καὶ πάσας τὰς προνομίας, ὅσαι τῇ ἀνωτάτῃ Ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ συμπαρομαρτοῦσι. Ταῦτα πάντα οὐ μόνον ἀγαλλίαςιν Πνευματικὴν, ἀλλὰ καὶ εὐγνωμοσύνην καὶ σέβας παρέσχον ἡμῖν πρὸς τὴν Ἑμετέραν Παναγιότητα καὶ τὴν περὶ Αὐτὴν ἁγίαν Σύνοδον, διότι εἶδομεν ἐν αὐτοῖς πεπληρωμένον τὸν θερμότατον πόθον παντός τοῦ ἡμετέρου Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ. Ὅθεν καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ σεβαστὸς ἡμῶν Κύριος καὶ Βασιλεὺς ὑπερήσθη καὶ ἐπὶ τούτοις, τὴν ὑψηλὴν αὐτοῦ εὐαρέσκειαν λόγῳ τε καὶ ἔργοις σαφῶς ἐδήλωσεν. Ἐτι δὲ καὶ Διάταγμα ὑψηλὸν ἐξέδωκε, δι' οὗ διετάχθη ἵνα τελεσθῇ ἐν πάσαις ταῖς πρωτευούσαις Ἐκκλησίαις τῶν δῆμων τοῦ Βασιλείου πάνδημος τελετὴ καὶ δοξολογία, εὐχαριστήριος εἰς τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ἀξιομνημονεῦτῳ πράξει τῆς καὶ κανονικῶς ἀναγνωρίσεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἣτις καὶ ἐτελέσθη τῇ κ' τοῦ παρελθόντος μηνὸς Αὐγούστου· οὕτω καὶ εἴτι ἕτερον λείπεται πραγθῆσεται ἐν καιρῷ καὶ τάξει τῇ θεούσῃ κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν καθεστῶτα. Ἡ δὲ ἐλπίς, ἣν ἡ Ἑμετέρα Παναγιότης ἐκφράζει, ὅτι δηλαδὴ ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις καταστήσει τοῦ λοιποῦ τὴν Σύνοδον ἀνεξάρτητον ἐν τοῖς Πνευματικαῖς, ὑπάρχει ἤδη πράγματι καὶ ἔργῳ· ἐπειδὴ ἀπ' ἀρχῆς ὁ Βασιλικὸς νόμος ὁ τὴν ἱερὰν Σύνοδον ἐγκαταστήσας, παρέσχεν αὐτῇ ῥητῶς τὸ ἐν τοῖς καθάρως Πνευματικαῖς ἐντελῶς ἀνεξάρτητον, καὶ οὐδέποτε ἐκωλύθη, οὐδὲ κωλυθήσεται ἡ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐλευθέρῃ αὐτῆς ἐνέργεια. Ἐπιτηρεῖ δὲ μόνον ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὸ καθῆκον καὶ δικαίωμα αὐτῆς. Πεισίσμεθα

δὲ εἰς τὴν θείαν ἀντίληψιν, ὅτι στήσεται καὶ ἐς αἰεὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀκράδαντος, κρατοῦσα ὃ ἔχει, καὶ ἐπὶ τὰ κρείττω προαχθήσεται, ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ ὁδηγοῦσα τὸν ἐν αὐτῇ Ὀρθόδοξον λαὸν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς αἰωνίου αὐτοῦ Σωτηρίας. Ἐν τέλει δὲ ἐπικαλούμενοι εὐλαβῶς τὰς Ὑμετέρας Θεοπειθεῖς εὐχὰς τε καὶ εὐλογίας κ' ἐφ' ἡμᾶς, κ' ἐφ' ἅπαν τὸ βασιλεῖον Κράτος, διατελοῦμεν.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἀγίας Συνόδου.

Υἱοὶ κατὰ πνεῦμα εὐπειθέστατοι

Ἀθήνησι

τὴν 6 Σεπτεμβρίου
1850.

- (Τ. Σ.) Α. Γ. Κριεζῆς, Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.
 Β. Δελιγιάννης, Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων.
 Α. Παΐκος, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ προσωρινῶς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.
 Γ. Νοταρᾶς, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.
 Δ. Χρηστίδης, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.
 Σ. Μήλιος, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Β΄.

ΑΝΘΙΜΟΣ

ΕΛΕΩΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

ΑΓΙΩΤΑΤΗ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητῇ καὶ περιπόθητος ἡμῖν ἀδελφῇ καὶ συλλειτουργῷ, τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφικὸν ἀσπαζμὸν ἀπονέμομεν. Πολλῆς ἐνεφορήθημεν τῆς Πνευματικῆς ἀγαλλιᾶσεως, ἀναγνόντες ἐπὶ Συνοδικῇ ἀκροάσει τὸ σεβᾶσμιον ἀδελφικὸν γράμμα τῆς ὑμετέρας Πανιερότητος, δι' οὗ ἀπαντῶσα τῇ προσταλαίῃ ἡμῶν ἐπιστολῇ, τῇ τὸν Συνοδικὸν Τόμον συνοδεύουσα, ἀναπτύσσει καὶ χαρμόσυνα ἀδελφικὰ αὐτῆς αἰσθήματα, ἐφ' οἷς θεῖα εὐδοκίη, ἡ κοινὴ αὐτῆ Πνευματικὴ μήτηρ καὶ τροφὸς ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία προνοητικῶς, καὶ φιλοστόργως διεπράξατο ὑπὲρ τοῦ αὐτόθι Χριστιανύμου πληρώματος, καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν Πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτοῦ ὠφέλειαν καὶ πρόδον καὶ σωτηρίαν, ἀναδείξασα, κατὰ τὰς κοινὰς αἰτήσεις τῶν τε ἐκλάμπρων ὑπουργῶν, καὶ παντὸς τοῦ Ὀρθόδοξου Ἑλληνικοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, καὶ ἀνακηρύξασα τὸ ἀνεξάρτητον καὶ αὐτοκέφαλον, ἧς ἤδη ἐλέω Θεοῦ σύγκροτεῖ ἡ ὑμέτερα Πανιερότης Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὰς ἐν εἰλικρινείᾳ ψυχῆς ἀδελφικὰς ὑμῶν ἐκφράσεις, ἐν αἷς ἐπιλάμπει ἡ Πνευματικὴ σύνεσις, ὁ Ἀρχιεροπρεπὴς ζῆλος, καὶ τὸ καθαρὸν

καὶ ὑγιὲς φρόνημα πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον εὐσέβειαν ἀπεδέξατο λίαν εὐχαρίστως ἡ ἀγία αὐτῆ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἐναβρουνομένη ταῖς ὑπ' αὐτῆς δαψιλευθείσαις δωρεαῖς τῆ Πνευματικῆ ἀδελφῆ αὐτῆς Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, καὶ χαίρουσα μετ' ἐπικαυχήσεως ἀνθ' ὧν ἠξίωσεν αὐτὴν προνομίων, καὶ δικαιωμάτων, ὅσα καὶ αἱ λοιπαὶ αὐτοδέστοτοι Ἐκκλησῖαι πλουτοῦσι, καθ' ὅσον βλέπει αὐτὴν ἐκτιμῶσαν ἀξίως καὶ εὐγνωμόνως τῆς μητρικῆς φιλοστοργίας τὰς ἐνδείξεις, καὶ μετὰ ζήλου διακαοῦς, καὶ Πνευματικῆς φιλοτιμίας σπεύδουσαν καὶ ὀργῶσαν εἰς πολλαπλασιασμόν τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτῇ ἱεροῦ Ταλάντου, δι' ἔργων εὐαρέστων τῷ Θεῷ θελήματι, καὶ κατὰ ψυχὴν σωτηριῶν τῷ αὐτόθι Χριστῶν ὡμῶ λαῶ. Ὅθεν καὶ ἐν τῇ πεποιθήσει ταύτῃ, καὶ τῇ βάσει τῶν ἱερῶν ἐπαγγελιῶν, ἃς ὡς ἐνώπιον Θεοῦ, ἡ ὑμετέρα Πανιερότης διατρανοῖ ἐν τούτῳ τῷ ἀδελφικῷ Γράμματι, ἡ κοινὴ αὐτῆ Μητὴρ πληρωμένην ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ τὴν χαρὰν, ὅτι, ὡς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ νῦν οὐδέποτε ἀπέλιπεν ἡ τῆς Ἑλλάδος Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποτελοῦσα μέλος γνήσιον καὶ ἀναπόσπαστον τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ὀρθοδόξων, οὕτω καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὸν αἰῶνα ἔσεται μετ' αὐτῆς συνδεδεμένη τῷ συνδέσμῳ τῆς ἐνότητος, καὶ ὁμοιοῖας, καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης· ἐφ' ᾧ καὶ πολλαπλασιάζει τὴν ἀνάτασιν τῶν ἐγκαρδιῶν αὐτῆς πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κύριον δεήσεων, ὅπως ἐνισχύῃ τὴν ὑμετέραν Πανιερότητα, καὶ χαρίζῃ αὐτῇ σύνεσιν καὶ φωτισμόν, καὶ γνῶσιν, τῇ χάριτι τοῦ πάσης σοφίας καὶ συνέσεως χορηγοῦ καὶ λατρευτοῦ Θεοῦ Πνεύματος, ἵνα ἀκαταιτιάτως ἐκ-

πληρώσαντες τὰ τῆς ὑψηλῆς ὑμῶν καὶ ἱερᾶς ἐπαγγελίας καθήκοντα, ἀντιλάβητε καὶ τὰς οὐρανίους ἀμοιβὰς ἐν τῷ καιρῷ τῆς τῶν ἔργων ἀνταποδόσεως. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπείρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας Πανιερότητος.

αῶν'. Δεκεμβρίου κδ'.

- † Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Καισαρείας Παΐσιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Ἐφέσου Ἀνθίμος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Κυζίκου Ἰωακεῖμ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Καλκηδόνος Ἰερόθεος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός, διὰ χειρὸς τοῦ Ἐφέσου Ἀνθίμου.
- † Ὁ Δέρκων Νεόφυτος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Πελαγωνείας Γεράσιμος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Πόσνας Ἰγνάτιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Φιλιππουπόλεως Χρῦσανθος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Σεβρῶν Ἰάκωβος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Βιζύης Γρηγόριος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
- † Ὁ Σωζουαγαθουπόλεως Προκόπιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

B.

ΑΝΘΙΜΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΟΙ, Ἐκλαμπρότατοι, καὶ Περιφανέστατοι Ὑπουργοὶ τοῦ Θεοσυντηρήτου Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, Ἡμέτεροι κατὰ Πνεῦμα Υἱοὶ λίαν ἀγαπητοὶ, καὶ περιπόθητοι χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὴ, εὐλογία, καὶ συγχώρησις. Κομισάμενοι μετὰ πόθου τὴν σταλείσαν πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν περὶ ἡμᾶς Ἱερὰν Σύνοδον Πανέκλαμπρον ὑμῶν Ἐπιστολήν, εἰδομεν ὅσα ἀπαντῶντες, πληροφορεῖτε τῇ Ἐκκλησίᾳ περὶ τῆς ἐν χαρᾷ καὶ εὐγνωμοσύνῃ ἀποδοχῆς τοῦτε Ἱεροῦ Συνοδικοῦ Τόμου, τοῦ τὴν αὐτοκέφαλον Πνευματικὴν Κυβέρνησιν τῆς ἡδὴ σὺν Θεῷ ἀποκατασταθείσης Ὁρθόδοξου ἐν τῇ Ἑλλάδι Ἐκκλησίας ἀποφαινομένου, καὶ ἀνακηρύττοντος, καὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Γραμμάτων πρὸς τὸν αὐτόθι Ἱερὸν Κλήρον, καὶ τὸν λαόν, καὶ ὅσα ἡ Θεοφιλῆς καὶ φιλόλαος ὑμῶν Κυβέρνησις πανηγυρικώτερον συνιστῶσα καὶ ἐξαιρουσα τὰς ἐπισημοὺς Ἐκκλησιαστικὰς Πράξεις, διατάξατο περὶ τῆς ἐν πάσῃ τῇ Ἑλληνικῇ Ἐπικρατείᾳ διακηρύξεως αὐτῶν, καὶ ἐπ' Ἐκκλησιῶν ἐν φαιδρᾷ παρατάξει ἀναγνώσεως τῶν Ἐκ-

κλησιαστικῶν τούτων Γραμμάτων. Ταῦτα πάντα κατηύφραναν ὁμολογουμένως τὴν καρδίαν ἡμῶν καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς Σεβασμίων Συναδελφῶν ἀγίων Ἀρχιερέων, οὐ μόνον ὡς τρανώτατα δείγματα τοῦ πρὸς τὴν πατρίαν Εὐσέβειαν διακαοῦς ζήλου, ἧτις ὑπάρχει τὸ πρῶτιστον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα παντός Ὁρθοδόξου Ἑλληνοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐχέγγυα αἴσια τῆς ἐπὶ τὰ κρείττω καὶ τελώτερα προόδου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς Ἑλλάδος πραγμάτων, καὶ ὅτι τὰ ἐπιόντα ἔσται σὺν Θεῷ συνάδοντα τῇ ἐξ ἀρχῆς προθυμίᾳ καὶ εὐγνωμοσύνῃ, μεθ' ἧς ἐπέγνωτε ταύτην τῆς φιλοστόργου μητρὸς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τὴν οἰκονομίαν. Ἐπιβεβαίωσι δὲ τὴν ἀγαθὴν πεποίθησιν ἡμῶν ταύτην καὶ ὁ παρ' ὑμῶν ἐν τούτῳ τῷ Ἐκλάμπρῳ ὑμῶν Γράμματι μνημονευόμενος πολιτικός αὐτόθι Νόμος, Ὁρθοδόξῳ Χριστιανικῇ πολιτείᾳ ἐμπρέπων ὄλως καὶ οἰκειότατος, εἶγε ἀνομολογεῖ τὸ ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ καθ' ἑαυτὴν ἀφορῶντα, ἐπητηρεῖν μόνον ἐπαγγελλόμενος, καὶ τὴν οἰκείαν προστασίαν χορηγῶν, κραταῖα μὲν τῇ χειρὶ, ἀδύλω δὲ πάντως τῇ προαιρέσει τοῦτο, χρέος θεωρούμενον πᾶσιν οἷς ὁ Θεὸς ἐξουσίας ὑπερεχοῦσας ἐδωρήσατο, πολλῶ μᾶλλον καὶ ἱερώτερον ἐποφείλεται παρ' εὐσεβοῦς Κυβερνήσεως, κλέος καὶ αὔχημα ἑαυτῇ περιποιούσης διατηρεῖν ἀχραντον καὶ ἀμόλυτον τὴν θείαν Κιβωτὸν, ἔνθα τεταμειυται ὁ τιμαλφέστατος θησαυρὸς τῆς Πίστεως, καὶ τῆς Πνευματικῆς τῶν ψυχῶν, κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, οἰκονομίας. Διὰ ταῦτα, καίτοι χαίροντες ἐγκαρδίως δι' ἅπερ ἔχομεν τεκμήρια τῆς ἀκραίφουδς διατηρήσεως τῆς ἱερᾶς Παρακαταθήκης, ἣν ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐνεπιστεύσατο τῇ παρ' ὑμῖν ἐλέῳ Θεοῦ

ἐγκατασταθεῖση Ἱερᾶ Διοικούση Συνόδω, ἐπαναπαυομένη εἰς τὸν ζῆλον τῶν ἐν αὐτῇ Σεβασμίων Ἱεραρχῶν, καὶ τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν, καὶ πολιτικὴν σύνεσιν, καὶ μηδαμῶς ἀμφιβάλλοντες, ὅτι πάντα τὰ ἐν τῷ ἱερῷ Συνοδικῷ Τόμῳ διατηρηθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ σεβασθήσεται ὀλοψύχως ὑπὸ τῆς Ὀρθοδόξου Πολιτικῆς Ἀρχῆς τῆς Ἑλλάδος, ἅτε δὴ τὴν βᾶσιν ἔχοντα ἐπ' αὐτῶν τῶν ἱερῶν ἀμεταβλήτων Καθεστώτων τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, μεθ' ἧς, ὡς συνδεδεμένη οὖσα τῷ τῆς ἐνότητος συνδέσμῳ, καὶ ἔσεσθαι μέλλουσα διὰ παντός, καὶ ἐξητήθη εὐσεβοφρόνως ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀρθοδόξου λαοῦ, καὶ ἀνεκηρύχθη ἐπισήμως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἐγκατασταθεῖσα ἀνεξάρτητος καὶ αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ἄλλ' ὅμως δέον ἐκρίναμεν, εὐκαιρίαν ἀπαντήσεως ποιούμενοι ταύτην ἡμῶν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἐπιστολήν, ἐνηχησαι συγχρόνως ταῖς εὐσεβείαις ἀκοαῖς ὑμῶν τε καὶ τῶν μεθ' ὑμᾶς, τὰς περιφανεῖς ταύτας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ὀρθοδοξοῦσης Ἑλλάδος θέσεις διαδεξομένων, καὶ διατρανώσαι ὅσον μέγα καὶ ἱερὸν, καὶ τῶν σπουδαίων τῆς φροντίδος ὑμῶν ἀντικειμένων τὸ κυριώτερον ὀφείλει ἦδη τε καὶ διὰ παντός λογίζεσθαι ἡ τῆς ἐν τῇ Θεοσώτῳ ταύτῃ Ἐπικρατεῖα ἀρτισυστάτου Ἐκκλησίας εὐστάθεια, καὶ μέχρι κεραιάς διατήρησις τῶν ἱερῶν Καθεστώτων, ἃ παρέλαβεν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ διακρατεῖ ἀναλλοιώτως μέχρι τοῦ νῦν ἡ καθόλου τοῦ Χριστοῦ Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, οὐδὲ χρῆζομεν λόγων πολλῶν εἰς ἀπόδειξιν, ὅτι ἐξ αὐτῆς τῆς ἀκριβοῦς περιφυλάξεως τῶν Πνευματικῶν ἱερωτάτων αὐτῆς Ἀρχῶν ἤρτηται καὶ ἡ ἀληθινὴ στήριξις τῆς νεοπαγοῦς Ἐκκλησίας ὑμῶν,

καὶ ἡ ἐπὶ τὰ κρείττω πρόοδος τοῦ εὐσεβεστάτου αὐτόθι λαοῦ, αὐτῶν τῶν πραγμάτων βεβαιούντων τὴν ἀλήθειαν ταύτην· διὸ καὶ πᾶσα καινοτομία, καὶ νεωτερισμὸς, ἀπαγέ! ἡ ἐπέμβασις καὶ παρείσφρυσις ἐπὶ παρασαλεύσει τῶν ἱερωτάτων αὐτῆς ἐθίμων καὶ ὄρων, ἐγγράφων τε καὶ παραδεδομένων, ἢ ἄλλη τις περὶ τὰ Πνευματικὰ πολιτικὴ καὶ κοσμικὴ ἐπιμιξία ἀπέστω μέχρι καὶ ἀποπειρας, καὶ ἀπλοῦ λογισμοῦ· οὐ γὰρ ἀγνοεῖται ὑμῖν ὅσον δυσδιάκριτα φύσει τὰ μεθόρια τῶν Πνευματικῶν, καὶ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἐντευθεν κινδυνεύει πολλάκις παραναλίσκεσθαι τὰ Πνευματικώτερα τῇ κοσμικῇ ἐξουσίᾳ, καὶ τὸ σταθερὸν καὶ ἀνἀλλοίωτον τῆς Ἐκκλησίας δικαίωμα παρατρέπεσθαι εἰς τὰς εὐμεταβλήτους περιπετείας τῆς ἐγκοσμίου Ἀρχῆς· ὑποχωρεῖτωσαν τοίνυν πᾶσαι ἀφορμαί, οἰωδῆτινι πολιτικῷ καὶ κοσμικῷ καλυπτόμεναι σχήματι, καὶ τὸν ἦττω λόγον ἐχέτωσαν ἐν παντὶ τῶν παρὰ τοῖς Ὀρθοδόξοις κεκρατηκότων, ἃ Θεόπνευστοι Οἰκουμενικῶν Συνόδων Ὅροι καὶ Κανόνες, παντὶ πολιτείας εἶδει προσφυῶς συμφέροντα ἀνέδειξαν, καὶ πάσης ἐγκοσμίου Ἀρχῆς ὑπεριδρυμένα καὶ ὑπερνεστηκότα ἀπεφῆναντο, καὶ πρὸς κοινὴν τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτεύματος σωτηρίαν καὶ ὠφέλειαν, πάντων τῶν κατ' ἀνθρώπους νομίμων ἐνεργότερα ὑπάρχειν ἐκύρωσαν· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ οἱ αἰσίδιμοι Αὐτοκράτορες ἀπέδεξαντο σεβαζόμενοι, καὶ νομοθετικῶς ἐκράτυναν, ἵνα πᾶς νόμος πολιτικὸς τοῖς θείοις Κανόνσιν ἐναντιούμενος ἄκυρος ᾖ, καὶ μηδὲν κατισχύῃ. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ καὶ οἱ παρ' ὑμῖν θεμελιώδεις νόμοι, συμφώνως, καὶ ἀξίως τῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους Εὐσεβείας ἀνωμολόγησαν, ὡς οὐδὲν ἔχει κῦρος, εἴτι τυχὸν διατέτακται ἀντικειμένως πρὸς

ἐκεῖνο τὸ τῆς Θεοσημοθεσίας κεφάλαιον, τὸ τὴν πατρίαν
 εὐσέβειαν, καὶ τοὺς κανόνες καὶ τὰ ἔθιμα ἀμετασλεύ-
 τως ὑποστηρίζον. Ἐπὶ ταύταις ταῖς βάσεσιν, Υἱοὶ ἡμῶν
 ἐν Χριστῷ περιπόθητοι, ἐναγκαλισθέντες ἐξ ἀρχῆς μετὰ
 προθυμίας καὶ πόθου τὴν αἴτησιν ὑμῶν τε καὶ παν-
 τὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁρθοδόξου Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ,
 καὶ ἀγαλλομένη ψυχῇ διακηρύξαντες πανταχοῦ τοῦ
 Ὁρθοδόξου πληρώματος δι' Ἐγκυκλίων ἡμῶν Γραμ-
 μάτων τὴν ἱεράν ψῆφον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης
 Συνόδου, τὴν κυρώσασαν τὸ ἀνεξάρτητον τῆς Πνευ-
 ματικῶς πρὸς τὴν καθόλου ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἀνατολι-
 κῆν Ἐκκλησίαν ἡνωμένης ἀδιασπάστως Ἐκκλησίας τῆς
 Ἑλλάδος, χαίρομεν δικαίως ὁρῶντες τὴν ἐν εὐλαβείᾳ
 καὶ εὐγνωμοσύνῃ ἀποδοχὴν τοῦ ἱεροῦ Τόμου, καὶ πρὸς τὸ
 μέλλον ταῖς ἐλπίσιν ἀναφερόμενοι, πεπεσμέθα σὺν Θεῷ,
 ὅτι πάντα αἰσίως καὶ Θεαρέστως ἐκπεραιωθήσεται, καὶ
 οὐδὲν οὐδαμῶς ἀνιαρὸν τῇ φιλοστοργῇ ὑμῶν μητρί ἐ-
 πισυμβήσεται. Δέξεσθε δὲ πάντως καὶ ταύτας ἡμῶν τὰς
 Ἐκκλησιαστικὰς εἰσηγήσεις φιλοφρόνως καὶ εὐγνωμό-
 νως, ὡς μητρικῆς σποργῆς, καὶ ὀφειλετικῆς κηδεμονίας
 ἀριδύηλα γνωρίσματα, καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης δυσπα-
 ρασιῶπητα ἀποφθέγματα. Ἡμεῖς δὲ καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς
 ἁγίας καὶ μεγάλης Συνόδου ἐκδοῦναι οὐκ ὠκνήσαμεν,
 εἰς χαρμόσυνον γινῶσιν παντὸς τοῦ πληρώματος τῆς
 Ὁρθοδοξίας, καὶ μαρτύριον ἐφ' οἷς κοινωφελέσι καὶ σω-
 τηρίοις ὁροῖς ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀ-
 δελφὴν αὐτῆς ἀποκεφάλον κανονικῶς ἀνηγόρευσεν, ἀ-
 φορώσα, εὐχομένη τε καὶ ἐριεμένη τὴν ἀκλόνητον αὐτῆς
 εὐημερίαν καὶ εὐστάθειαν ἐν τῇ μετὰ τῆς καθόλου Ἐκ-
 κλησίας διηγεκῆ ὁμοιοῖα καὶ ἐνώσει αὐτῆς, ἥτις καὶ

ἐν ταύτῃ τῇ Πέτρᾳ τῆς ἐνότητος τῆς ἀμωμήτου τῆμῶν
 Πίστεως καὶ τῆς κατὰ τοὺς θεῖους Κανόνες Πνευματι-
 κῆς Κυβερνήσεως ἡδρασταὶ καὶ συγκροτότητα. Ἡ δὲ τοῦ
 Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπείρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.
 αὐν. Δεκεμβρίου κδ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Καισαρείας Παΐσιος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

† Ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος. ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐ-
 χέτης.

† Ὁ Κυζίκου Ἰωακείμ. ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐ-
 χέτης.

† Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος. ἐν Χριστῷ διάπυρος
 εὐχέτης.

† Ὁ Χαλκηδόνος Ἰερόθεος ἐν Χριστῷ διάπυρος
 εὐχέτης, διὰ χειρὸς τοῦ Ἐφέσου Ἀνθιμου.

† Ὁ Δέρκων Νεόφυτος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐ-
 χέτης.

† Ὁ Πελαγονείας Γεράσιμος ἐν Χριστῷ διάπυ-
 ρος εὐχέτης.

† Ὁ Πόσνας Ἰγνάτιος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐ-
 χέτης.

† Ὁ Φιλιππουπόλεως Χρύσανθος ἐν Χριστῷ διά-
 πυρος εὐχέτης.

† Ὁ Σεβρών Ἰάκωβος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐ-
 χέτης.

† Ὁ Βιζύης Γρηγόριος ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐ-
 χέτης. |

† Ὁ Σαζουαγαθουπόλεως Προκόπιος ἐν Χριστῷ
 διάπυρος εὐχέτης.

... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..